

**TRENČIANSKA UNIVERZITA ALEXANDRA DUBČEKA
V TRENČÍNE**

FAKULTA SOCIÁLNO-EKONOMICKÝCH VZŤAHOV

**NÁKLADY A VÝNOSY A ICH VPLYV
NA HOSPODÁRSKY VÝSLEDOK PODNIKU**

Bakalárska práca

Študijný program: Ľudské zdroje a personálny manažment

Študijný odbor: 8. Ekonómia a manažment

Školiace pracovisko: Katedra manažmentu a rozvoja ľudských zdrojov

Školiteľ: Ing. Jana Sochuľáková, PhD.

2020

Radka Petříková

TRENČIANSKA UNIVERZITA ALEXANDRA DUBČEKA V TRENČÍNE
FAKULTA SOCIÁLNO-EKONOMICKÝCH VZŤAHOV
KATEDRA MANAŽMENTU A ROZVOJA ĽUDSKÝCH ZDROJOV

PROTOKOL
o zadaní záverečnej práce

Titul, meno, priezvisko študenta:	Radka Petříková
Typ záverečnej práce:	Bakalárska práca
Študijný odbor:	8. Ekonomie a management
Študijný program:	Ľudské zdroje a personální management
Jazyk záverečnej práce:	Slovenský jazyk

Podľa zákona NR SR č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a podľa Štatútu fakulty o štátnych skúškach zadáva sa Vám na vypracovanie záverečnej práce téma:

Názov práce v slovenskom a v anglickom alebo inom svetovom jazyku:

Náklady a výnosy a ich vplyv na hospodársky výsledok podniku
Costs and revenues and their impact on the business result of the company

Cieľ a rámcové zameranie záverečnej práce:

Cieľ záverečnej práce: Cieľom bakalárskej práce je na základe analýzy nákladov, výnosov a finančných ukazovateľov podniku navrhnuť opatrenia a odporúčania na zlepšenie finančnej a ekonomickej situácie podniku.
Rámcové zameranie: <ol style="list-style-type: none">1. Charakteristika a členenie nákladov2. Charakteristika a členenie výnosov3. Analýza nákladov, výnosov, nákladovosti a finančných ukazovateľov podniku4. Návrhy na zlepšenie finančnej a ekonomickej situácie podniku

Dátum schválenia témy: 14.3.2019

Schvaľujem:

Meno a priezvisko	Podpis
Vedúci záverečnej práce: Ing. Jana Sochuľáková, PhD.	
Vedúci katedry: Ing. Tatiana Masárová, PhD.	
Dekan FSEV: Ing. Eva Ivanová, CSc.	

Čestné vyhlásenie

Čestne vyhlasujem, že záverečnú bakalársku prácu som vypracovala samostatne, a tiež, že som uviedla všetku použitú literatúru.

V Bratislave 10. mája 2020

.....

Petríková

Pod'akovanie

Ďakujem vedúcej mojej bakalárskej práce Ing. Jane Sochuľákovej, PhD. za odborné vedenie a cenné rady, ktoré mi poskytla pri vypracovaní záverečnej práce.

ABSTRAKT

PETRÍKOVÁ, Radka: NÁKLADY A VÝNOSY A ICH VPLYV NA HOSPODÁRSKY VÝSLEDOK PODNIKU [Bakalárska práca] – Trenčianska univerzita Alexandra Dubčeka v Trenčíne. Fakulta sociálno-ekonomických vzťahov; Katedra manažmentu a rozvoja ľudských zdrojov. – Vedúci práce: Ing. Jana Sochuľáková, PhD. – Trenčín: FSEV TnUAD, 2020. – 51 s.

Náklady a výnosy sú dva veľmi dôležité činitele každej spoločnosti, od ktorých závisí výsledok hospodárenia. Aby sa podnik udržal na trhu, musí sledovať vývoj týchto činiteľov, snažiť sa o neustále zvyšovanie výnosov a znižovanie nákladov. Okrem toho, by sa mal podnik venovať aj výpočtom a analýze finančných ukazovateľov, ktorých výsledky vypovedajú o finančnej situácii a stabilite či nestabilite podniku.

Cieľom bakalárskej práce je na základe analýzy nákladov, výnosov a finančných ukazovateľov podniku navrhnúť opatrenia a odporúčania na zlepšenie finančnej a ekonomickej situácie podniku.

V prvej kapitole s názvom *Náklady, výnosy, výsledok hospodárenia* sme sa venovali teórii. V druhej kapitole s názvom *Cieľ záverečnej práce, metodika* sme opísali hlavný a čiastkové ciele bakalárskej práce a metódy, ktoré sme pri písaní bakalárskej práce využili. V tretej kapitole s názvom *Analýza nákladov, výnosov a výsledku hospodárenia spoločnosti Nord Svit, s. r. o.* sme sa venovali výpočtom a analýze nami vybraných finančných ukazovateľov. V poslednej, štvrtej kapitole s názvom *Výsledky analýzy nákladov, výnosov a výsledku hospodárenia spoločnosti Nord Svit, s. r. o.* sme na základe výpočtov a výsledkov finančných ukazovateľov zhodnotili aktuálnu situáciu danej spoločnosti a navrhli niekoľko odporúčaní na zlepšenie jej finančnej situácie.

Kľúčové slová:

náklady, výnosy, výsledok hospodárenia, finančné ukazovatele, účtovná závierka

ABSTRACT

PETRÍKOVÁ, Radka: COSTS AND REVENUES AND THEIR IMPACT ON THE BUSINESS RESULT OF THE COMPANY [Bachelor Thesis] - University Alexander Dubček in Trenčín. Faculty of Social and Economic Relations; Department of Human Resources Management and Development. - Thesis supervisor: Ing. Jana Sochuľáková, PhD. - Trenčín: FSEV TnUAD, 2020 – 51 pages

Costs and revenues are two very important factors in every company, on which the economic result depends. In order to stay on the market, a company must monitor the development of these factors, strive to constantly increase revenues and reduce costs. In addition, the company should also deal with the calculation and analysis of financial indicators, the results of which indicate the financial situation and the stability or instability of the company.

The goal of the bachelor thesis was to propose measures and recommendations to improve the financial and economic situation of the company.

In the first chapter named as *Costs, revenues, economic results*, we focused on the theory. In the second chapter named as *Aim of the final work*, methodology, we described the main and partial objectives of the bachelor's thesis and the methods that we used to write the bachelor's thesis. In the third chapter named as *Analysis of costs, revenues and profit of Nord Svit, s.r.o.* about. we focused on the calculation and analysis of our selected financial indicators. In the last, fourth chapter named as *Results of the analysis of costs, revenues and profit of Nord Svit, s.r.o.*, based on the calculations and results of financial indicators, we evaluated the current situation of the company and proposed several recommendations to improve its financial situation.

Keywords:

costs, revenues, profit-loss, financial indicators, financial statements

OBSAH

ZOZNAM OBRÁZKOV A ZOZNAM TABULIEK

ZOZNAM GRAFOV

ÚVOD	10
1 NÁKLADY, VÝNOSY, VÝSLEDOK HOSPODÁRENIA	12
1.1 Náklady	12
1.2 Výnosy	18
1.3 Časové rozlíšenie nákladov a výnosov	21
1.4 Účtovanie nákladov a výnosov	22
1.5 Výsledok hospodárenia	23
1.6 Ukazovatele nákladov, výnosov a výsledku hospodárenia	25
2 CIEĽ ZÁVEREČNEJ PRÁCE, METODIKA	28
3 ANALÝZA NÁKLADOV, VÝNOSOV A VÝSLEDKU	
HOSPODÁRENIA SPOLOČNOSTI NORD SVIT, s. r . o.	30
3.1 Charakteristika spoločnosti Nord Svit, s. r. o.....	30
3.1.1 Vertikálna a horizontálna analýza majetku a zdrojov krytia majetku	31
3.1.2 Vertikálna a horizontálna analýza nákladov, výnosov a výsledku hospodárenia.....	32
3.2 Analýza finančných (pomeroých) ukazovateľov	36
3.2.1 Analýza likvidity	37
3.2.2 Analýza aktivity.....	37
3.2.3 Analýza zadlženosti.....	39
3.2.4 Analýza rentability	40
3.2.5 Analýza nákladovosti	41
4 ODPORÚČANIA NA ZLEPŠENIE FINANČNEJ SITUÁCIE PODNIKU	43
ZÁVER.....	48
ZOZNAM POUŽITEJ LITERATÚRY.....	50
ZOZNAM PRÍLOH	

ZOZNAM OBRÁZKOV A ZOZNAM TABULIEK

Obrázok 1 Účtovanie nákladov	22
Obrázok 2 Účtovanie výnosov	23
Obrázok 3 Prenos zostatkov výsledkových účtov	24
Obrázok 4 Prenos zostatkov súvahových účtov	24
Tabuľka 1 Analýza finančných (pomeroých) ukazovateľov	36

ZOZNAM GRAFOV

Graf 1 Znázornenie majetku a zdrojov krytia majetku	32
Graf 2 Znázornenie nákladov a výnosov	34
Graf 3 Znázornenie výsledku hospodárenia	35
Graf 4 Znázornenie zmien ukazovateľov likvidity	37
Graf 5 Znázornenie zmien ukazovateľov aktivity	38
Graf 6 Znázornenie zmien ukazovateľov zadlženosti.....	40
Graf 7 Znázornenie zmien ukazovateľov rentability	41
Graf 8 Znázornenie zmeny ukazovateľa celkovej nákladovosti	42

ÚVOD

Náklady a výnosy, ktoré sa delia na náklady a výnosy z hospodárskej činnosti a náklady a výnosy z finančnej činnosti, sú dva veľmi dôležité ukazovatele pre prežitie a udržanie sa na trhu každého podniku. Rozdiel medzi týmito dvoma ukazovateľmi vyjadruje výsledok hospodárenia. Ak výnosy prevyšujú náklady, účtovná jednotka dosahuje zisk. Naopak, ak náklady prevyšujú výnosy, výsledok hospodárenia predstavuje stratu.

Náklady sú vyjadrením peňažného ocenenia spotreby podnikových výrobných faktorov, ktoré účtovná jednotka vynakladá na tvorbu svojich výkonov a na zabezpečenie svojej celkovej činnosti, výnosy zas vyjadrením peňažných prostriedkov, ktoré vyplývajú z tejto podnikateľskej činnosti.

Hospodársky výsledok je ten najdôležitejší činiteľ, ktorý by mala podrobne analyzovať každá účtovná jednotka. Cieľom každého podniku je dosahovať zisk, preto je tiež potrebné dôsledne analyzovať aj vznikajúce náklady a výnosy. Je potrebné, aby podnik pochopil, aké náklady mu vznikajú, je potrebná ich dôkladná analýza, kalkulácia a kategorizácia, aby mohol podnik dlhodobo úspešne fungovať a realizovať svoju činnosť, ktorá mu bude prinášať zisk.

Takisto, ako analyzuje náklady, mala by analyzovať aj výnosy a určiť konkrétne oblasti činnosti, ktoré jej prinášajú najväčšie výnosy, a tiež oblasti, ktoré sú pre účtovnú jednotku v dosahovaní výnosov neefektívne. Až dôslednou analýzou nákladov a výnosov vie pochopiť vzniknutý hospodársky výsledok a prijať potrebné opatrenia pre znižovanie nákladov a zvyšovanie výnosov, aby vedel dosahovať čo najlepšie výsledky.

Cieľom bakalárskej práce je na základe analýzy nákladov, výnosov a finančných ukazovateľov podniku navrhnúť opatrenia a odporúčania na zlepšenie finančnej a ekonomickej situácie podniku.

Bakalárska práca sa skladá zo štyroch hlavných kapitol. Prvá kapitola je zameraná na dôležité teoretické východiská. Venovali sme sa charakteristike nákladov a výnosov, ako aj ich členeniu a spôsobu ich účtovania. Ďalej sme charakterizovali výsledok hospodárenia a v poslednej časti tejto kapitoly sme sa venovali teoretickému popisu nami vybraných finančných ukazovateľov. Táto prvá kapitola je východiskom a podkladom pre spracovanie tretej kapitoly, ktorá je venovaná praktickej analýze nákladov, výnosov a výsledku hospodárenia spoločnosti Nord Svit, s. r. o.

V druhej kapitole sme opísali hlavný a čiastkové ciele bakalárskej práce a metódy, ktoré sme pri písaní bakalárskej práci využili.

Okrem vertikálnej a horizontálnej analýzy už spomínaných nákladov, výnosov a výsledku hospodárenia sme sa v tretej kapitole venovali aj výpočtom nami vybraných finančných, resp. pomerových ukazovateľov, ktoré sme považovali za najviac používané a dôležité, ako je likvidita, rentabilita, aktivita a zadlženosť, ktorých analýza je taktiež veľmi dôležitá pre fungovanie a prežitie každej spoločnosti.

Tieto finančné ukazovatele vypovedajú napr. aj o tom, s akou účinnosťou a efektívnosťou účtovná jednotka hospodári so svojim majetkom, v akej miere podnik využíva vlastné zdroje krytia a cudzie zdroje krytia, ale aj o tom, či je podnik schopný splácať svoje záväzky. Ak chce spoločnosť dosahovať lepšie výsledky, myslíme si, žeby sa mala venovať analýze aj týchto finančných ukazovateľov.

Na základe výsledkov získaných z vykonanej analýzy v tretej kapitole sme sa v poslednej, štvrtej kapitole pokúšali dospieť k odporúčaniam a možnostiam zníženia nákladov, zvýšenia výnosov a k odhaľovaniu prípadných rezerv spoločnosti.

1 NÁKLADY, VÝNOSY, VÝSLEDOK HOSPODÁRENIA

Účtovníctvo sa venuje pohybu a stavu majetku, taktiež sa zaoberá jeho zhodnocovaním, pričom ako meradlo tohto zhodnocovania slúži výsledok hospodárenia. Výsledok hospodárenia sa získava porovnaním výnosov a nákladov, ktoré sú porovnávané za určité dané časové obdobie. Týmto porovnávaním je možné dospieť k dvom podobám výsledku hospodárenia, ktorými sú strata alebo zisk. Náklady vznikajú ako dôsledok spotrebovávania majetku v účtovnej jednotke. Táto spotreba súvisí s rôznymi činnosťami podniku, ako sú poskytovanie služieb, výroba výrobkov alebo predaj tovaru. Výnosy potom zobrazujú výstupy z hospodárenia účtovnej jednotky. (Džupinka, Sochuľáková, 2016)

1.1 Náklady

„Nákladom sa rozumie zníženie ekonomických úžitkov účtovnej jednotky v účtovnom období, ktoré sa dá spoľahlivo oceniť. Ekonomickým úžitkom sa rozumie možnosť priamo alebo nepriamo prispieť k toku peňažných prostriedkov a ekvivalentov peňažných prostriedkov.“ (Šlosárová a kol., 2016, s. 55)

Podstata nákladov spočíva v spotrebovovaní výrobných zdrojov. Tie musí mať účtovná jednotka k dispozícii v požadovanom množstve, kvalite a štruktúre na to, aby vedela zabezpečiť plynulý chod výroby. Tieto zdroje sa vo výrobnom procese dostávajú do pohybu, jedna forma výrobných faktorov sa mení na druhú v podobe nákladov. V nákladoch sú obsiahnuté všetky aktivity od výroby, využívania času práce a pracovných kapacít cez modernizáciu techniky a technológie využívané vo výrobnom procese a produktivitu práce až po zaistenie odbytu výkonov a ďalšími. Náklady teda vypovedajú o kvalite celej činnosti účtovnej jednotky a ich analýzou je možné posúdiť docielenú efektívnosť, či je primeraná vynaloženým prostriedkom. (Alexy, 2005)

„Náklad vzniká účelovou spotrebou. Na dosiahnutie výnosov je nevyhnutné najprv niečo vynaložiť, niečo spotrebovať. Náklad vyjadruje hodnotu, ktorú je potrebné obetovať na dosiahnutie výnosov.“ (Džupinka, Sochuľáková, 2016, s. 98)

Dôsledkom spotreby je na jednej strane úbytok aktív, čiže majetku vo výrobe, a to buď jednorazovo, napr. ak sa jedná o spotrebu materiálu alebo ide o postupnú spotrebu, napr. opotrebovávanie strojov. Na druhej strane zas dochádza k zvyšovaniu záväzkov,

čiže dlhov, ktoré vznikajú napr. spotrebou elektrickej energie, platením nájomného alebo povinnosťou vyplácať zamestnancom mzdy. (Džupinka, Sochuľáková, 2016)

Je potrebné, aby bol pri účtovaní nákladov posúdený účel, na aký boli obetované. Ak má byť výroba efektívna je nevyhnutné, aby vznik nákladov viedol k zvyšovaniu výnosov. Platí pravidlo, že náklad je automaticky priradený k jemu zodpovedajúcemu výnosu. Toto pravidlo nemusí platiť stále, pretože existujú aj náklady, ku ktorým sa nedajú priradiť zodpovedajúce výnosy, ale sú priradené k účtovnému obdobiu, kedy vznikli. Takýmto nákladom môže byť napr. nájomné, ktoré bude patriť do nákladov obdobia, na ktoré bolo zaplatené. Ďalej je potrebné prísne rozoznávať výdavok od nákladu. Výdavok zobrazuje pokles peňažných prostriedkov, pokles majetku, ktorý sa nezobrazí v nákladoch daného účtovného obdobia, výdavok zobrazuje tok peňazí. (Džupinka, Sochuľáková, 2016)

Náklady je možné členiť z viacerých hľadísk. Členenie nákladov podľa druhu alebo druhové členenie nákladov predstavuje členenie, ktoré vypovedá o pôvodnej podobe nákladov pri ich vstupe do chodu účtovnej jednotky z externého prostredia. Hlavné nákladové druhy tvoria spotreba prác, služieb a materiálu, finančné a mzdové náklady a odpisy. (Soukupová, Šlosárová, Baštincová, 2004)

Členenie nákladov podľa účelu alebo účelové členenie nákladov, ktorého podstatu tvorí rozdelenie nákladov do individuálnych oblastí činností, a to pomocnej, vedľajšej a hlavnej. V rámci týchto sa nasledovne detailnejšie delia podľa individuálnych druhov činností. (Šlosárová a kol., 2016)

Členenie nákladov podľa zodpovednosti a miesta, kde vznikli predstavuje ich pričlenenie k vnútro podnikovej jednotke, kde sa činnosti uskutočňujú. Zamestnanci týchto útvarov sa zaručujú za efektívne nakladanie a zhodnotenie týchto nákladov. (Šlosárová a kol., 2016)

Členenie nákladov podľa položiek kalkulačného vzorca alebo kalkulačné členenie nákladov člení náklady podľa dôvodnej väzby nákladov s konkrétnym parciálnym alebo konečným výkonom. Podľa tohto členenia rozoznávame náklady jednotkové, ktoré sú úzko spojené s určitým výkonom a náklady režijné, vďaka ktorým je zaistený chod účtovnej jednotky a nie sú úzko späté s konkrétnym výkonom. (Soukupová, Šlosárová, Baštincová, 2004)

Z hľadiska objemu produkcie rozoznávame variabilné a fixné náklady. Výška variabilných nákladov sa mení podľa množstva produkcie, naproti tomu fixné náklady nie sú závislé od objemu produkcie. (Džupinka, Sochuľáková, 2016)

Z daňového hľadiska členíme náklady na daňové, ktoré okrem hospodárskeho výsledku ovplyvňujú aj daňový základ a nedaňové, ktoré majú vplyv iba na hospodársky výsledok, daňový základ neovplyvňujú. (Džupinka, Sochuľáková, 2016)

Podľa realizácie platby rozoznávame náklady na explicitné, ktoré predstavujú všetky skutočne vynaložené náklady, ktoré sú vedené v účtovníctve. Sú to náklady, ktoré sú vynaložené účtovnou jednotkou pri nákupe alebo nájme výrobných zdrojov. Implicitné náklady sú tie náklady, ktoré účtovná jednotka skutočne neplatí, vznikajú pri používaní vlastných zdrojov. Typickým príkladom sú odpisy. (Ivanová a kol., 2009)

Ďalším členením je členenie z účtovného hľadiska. Náklady delíme na tri veľké skupiny, a to na náklady na hospodársku činnosť, náklady na finančnú činnosť a daňové náklady.

Náklady na hospodársku činnosť tvoria skupiny:

50 - Spotrebované nákupy

51 - Služby

52 - Osobné náklady

53 - Dane a poplatky

54 - Iné náklady na hospodársku činnosť

55 - Odpisy a opravné položky k dlhodobému majetku

(Máziková, Mateášová, Ondrušová, 2019)

Skupinu *spotrebované nákupy* tvoria účty:

501 - Spotreba materiálu

502 - Spotreba energie

503 - Spotreba ostatných neskladovateľných dodávok

504 - Predaný tovar

505 - Tvorba a zúčtovanie opravných položiek k zásobám

507 - Predaná nehnuteľnosť (Máziková, Mateášová, Ondrušová, 2019)

Skupinu spotrebované nákupy tvorí spotreba materiálu, kde sa účtuje spotreba surovín, ako je napr. hlavný a pomocný materiál, pomocné a prevádzkové látky, náhradné diely. Spotrebu energie tvoria všetky typy energií, ako sú napr. plyn, elektrická energia, voda. Spotreba ostatných neskladovateľných dodávok je účet, ktorý slúži na účtovanie napr. spotreby vody ako suroviny spotrebovanej v stavebnej výrobe. Účet predaný tovar sa používa na účtovanie poklesu predaného tovaru. Skupinu spotrebované nákupy uzatvárajú účet tvorba a zúčtovanie opravných položiek k zásobám, ktorý slúži na účtovanie tvorby opravnej položky k zásobám a účet predaná nehnuteľnosť. Ten

účtovná jednotka využíva vtedy, keď sa rozhodne obstarat' nehnuteľnosť so zámerom ju ďalej predat', pričom sa nejedná o predaj v nezmenenej forme. (Šlosárová a kol., 2016)

Skupinu *služby* tvoria účty:

511 - Opravy a udržiavanie

512 - Cestovné

513 - Náklady na reprezentáciu

518 - Ostatné náklady (Máziková, Mateášová, Ondrušová, 2019)

Skupinu služby tvoria náklady na opravy a udržiavanie, kde sa jedná napr. o opravy a udržiavanie nehnuteľností, budov a hnutel'ných vecí, áut, strojov vo výrobe. Cestovné predstavuje výdavky z pracovných ciest zamestnancov. Typické náklady na reprezentáciu tvoria napr. náklady späť s občerstvením, pohostením alebo dopravou vlastným prepravným prostriedkom. (Šlosárová a kol., 2016)

Skupinu *osobné náklady* tvoria účty:

521 - Mzdové náklady

522 - Príjmy spoločníkov a členov zo závislej činnosti

523 - Odmeny členov orgánov spoločností a družstva

524 - Zákonné sociálne poistenie

525 - Ostatné sociálne poistenie

526 - Sociálne náklady fyzickej osoby – podnikateľa

527 - Zákonné sociálne náklady

528 - Ostatné sociálne náklady (Máziková, Mateášová, Ondrušová, 2019)

Ďalšiu skupinu predstavujú osobné náklady. Mzdové náklady sú náklady spojené so mzdami zamestnancov, príjmy spoločníkov a členov zo závislej činnosti predstavujú náklady na spoločníkov za ich vykonanú prácu a na účte odmeny členov orgánov spoločnosti a družstva sa zas účtuje o nákladoch na odmeny, ktoré sú vyplácané za vykonávanie funkcie v orgánoch družstva a spoločnosti. Zákonné sociálne poistenie predstavujú náklady na zákonné sociálne a zdravotné poistenie zamestnancov, ktoré musí uhradiť zamestnávateľ, ostatné sociálne poistenie sú náklady, ktoré vznikajú, keď zamestnávateľ hradí zamestnancom sociálne a zdravotné poistenie nad rámec povinnosti, ktorá mu vyplýva zo zákona. Sociálne náklady fyzickej osoby – podnikateľa je účet, ktorý využívajú samostatne zárobkovo činné osoby. Zákonné sociálne náklady sú náklady, ktoré vznikajú účtovnej jednotke napr. pri náhrade príjmu pri dočasnej pracovnej neschopnosti, pri zabezpečovaní pracovného odevu, hygienických a osobných pomôcok

alebo pri vyplácaní odstupného. Všetky náklady sociálneho charakteru hradené nad rámec zákona sú účtované ako ostatné sociálne náklady. (Šlosárová a kol., 2016)

Skupinu *dane a poplatky* tvoria účty:

531 - Daň z motorových vozidiel

532 - Daň z nehnuteľnosti

538 - Ostatné dane a poplatky (Máziková, Mateášová, Ondrušová, 2019)

Skupinu *dane a poplatky* tvoria daň z motorových vozidiel, daň z nehnuteľnosti a ostatné dane a poplatky, kde sa účtujú ostatné dane, ktoré nepatria do predošlých účtov a taktiež rozličné poplatky. (Šlosárová a kol., 2016)

Skupinu *iné náklady na hospodársku činnosť* tvoria účty:

541 - Zostatková cena predaného dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku

542 - Predaný materiál

543 - Dary

544 - Zmluvné pokuty, penále a úroky z omeškania

545 - Ostatné pokuty, penále a úroky z omeškania

546 - Odpis pohľadávky

547 - Tvorba a zúčtovanie opravných položiek k pohľadávkam

548 - Ostatné náklady na hospodársku činnosť

549 - Manká a škody (Máziková, Mateášová, Ondrušová, 2019)

V skupine *iné náklady na hospodársku činnosť* sa účtuje zostatková cena predaného dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku, predaný materiál, ktorý sa predáva, ak je pre účtovnú jednotku neužitočný, ďalej dary, ktoré predstavujú bezodplatné postúpenie majetku účtovnej jednotky na základe dobrovoľnosti druhému subjektu. Účet zmluvné pokuty, penále a úroky z omeškania slúži na účtovanie pokút, ktoré vyplývajú zo zmluvných vzťahov, napr. neskoré zaplatenie dlhu voči dodávateľom alebo porušenie podmienok vyplývajúcich zo zmluvy. Sankcie, ktoré neplynú zo zmluvných vzťahov, ale sú ukladané rôznymi orgánmi sa účtujú na účte ostatné pokuty, penále a úroky z omeškania. (Šlosárová a kol., 2016)

Skupinu *odpisy a opravné položky k dlhodobému majetku* tvoria účty:

551 - Odpisy dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku

553 - Tvorba a zúčtovanie opravných položiek k dlhodobému majetku

555 - Zúčtovanie komplexných nákladov budúcich období

557 - Zúčtovanie oprávky k opravnej položke k nadobudnutému majetku
(Máziková, Mateášová, Ondrušová, 2019)

Skupinu odpisy a opravné položky k dlhodobému majetku tvoria odpisy dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku, ktoré sa v účtovníctve vedú podľa plánu odpisov, ktorý si účtovná jednotka vytvorí tak, aby odpisy zobrazovali zvyčajné opotrebenie, ku ktorému vo výrobe dochádza. Tento účet sa využíva aj na účtovanie zostatkovej ceny majetku, ktorý sa z vyraduje z rôznych príčin. Ďalej sú to účty tvorba a zúčtovanie opravných položiek k dlhodobému majetku, zúčtovanie komplexných nákladov budúcich období a zúčtovanie oprávky k opravnej položke k nadobudnutému majetku. (Šlosárová a kol., 2016)

Skupinu *finančné náklady* tvoria účty:

561 - Predané cenné papiere a podiely

562 - Úroky

563 - Kurzové straty

564 - Náklady na precenenie cenných papierov

565 - Tvorba a zúčtovanie opravných položiek k finančnému majetku

566 - Náklady na krátkodobý finančný majetok

567 - Náklady na derivátové operácie

568 - Ostatné finančné náklady

569 - Manká a škody na finančnom majetku (Máziková, Mateášová, Ondrušová, 2019)

Skupinu finančné náklady tvoria predané cenné papiere a podiely, kde sa účtuje ich pokles, ďalej úroky ako záväzok voči rôznym subjektom a kurzové straty, ktoré vznikajú napr. pri úhrade záväzku, keď pri vzniku záväzku je kurz nižší a pri jeho splatení je kurz vyšší; pri pohľadávke opačne. Ďalším účtom tejto skupiny je účet náklady na precenenie cenných papierov, ktorý slúži na účtovanie poklesu reálnej hodnoty cenných papierov, ako aj kurzových strát, ktoré vznikajú pri oceňovaní týchto papierov v zahraničnej mene ku dňu, ku ktorému je zostavená účtovná závierka. Ďalším je účet tvorba a zúčtovanie opravných položiek k finančnému majetku, kde sa účtuje podľa pravidiel účtovania opravných položiek, účet náklady na krátkodobý finančný majetok, ktoré vznikajú napr. vtedy, ak sa zmení reálna hodnota cenných papierov. Do tejto skupiny patria aj náklady na derivátové operácie, ktoré vznikajú pri zmene reálnej hodnoty obchodovateľných derivátov, ostatné finančné náklady, ako sú napr. bankové poplatky alebo poistenie finančného majetku a účet manká a škody na finančnom majetku. (Šlosárová a kol., 2016)

Skupinu *dane z príjmov a prevodové účty* tvoria účty:

591 - Splatná daň z príjmov

592 - Odložená daň z príjmov

595 - Dodatočné odvody dane z príjmov

596 - Prevod podielov na výsledku hospodárenia spoločníkom (Máziková, Mateášová, Ondrušová, 2019)

Poslednou je skupina dane z príjmov a prevodové účty, kde sa účtuje splatná daň z príjmov, ktorá je záväzkom účtovnej jednotky odvieť daň do štátneho rozpočtu v súlade so zákonom, odložená daň z príjmov a účet dodatočné odvody dane z príjmov, kde sa účtuje buď málo dôležité vyrubenie, alebo vrátenie dane z príjmov za predchádzajúce obdobia. Posledným je účet prevod podielov na výsledku hospodárenia spoločníkom, kde sa účtuje buď o práve na podiel zo zisku, alebo o záväzku uhradiť stratu účtovnej jednotky. (Šlosárová a kol., 2016)

1.2 Výnosy

„Výnosom sa rozumie zvýšenie ekonomických úžitkov účtovnej jednotky v účtovnom období, ktoré sa dá spoľahlivo oceniť.“ (Šlosárová a kol., 2016, s. 59)

Výnos je tvorený prírastom majetku, aktív účtovnej jednotky, napr. ak vznikne tržba za predaný výrobok, tovar alebo službu alebo poklesom záväzkov, napr. keď sa veriteľ zriekne nároku na zaplatenie záväzku. Aj tu platí, že je potrebné striktne rozlišovať výnos a príjem. Príjem predstavuje nárast peňažných prostriedkov, ktorý sa nezobrazí vo výnosoch daného účtovného obdobia. (Džupinka, Sochuľáková, 2016)

„Výnos – peňažné vyjadrenie výsledkov plynúcich z prevádzkovania podniku. Výnos je protipólom nákladu. Hlavnou súčasťou výnosov sú tržby. Tržby vznikajú najčastejšie pri predaji tovaru, služieb alebo výrobkov.“ (Džupinka, Sochuľáková, 2016, s. 102)

Výnosy delíme z účtovného hľadiska na výnosy z hospodárskej činnosti a výnosy z finančnej činnosti.

Výnosy z hospodárskej činnosti tvoria skupiny:

60 - Tržby za vlastné výkony a tovar

61 - Zmeny stavu vnútroorganizačných zásob

62 - Aktivácia

- 64 - Iné výnosy z hospodárskej činnosti
 - 65 - Zúčtovanie niektorých položiek z hospodárskej činnosti
- (Máziková, Mateášová, Ondrušová, 2019)

Skupinu *tržby za vlastné výkony a tovar* tvoria účty:

- 601 - Tržby za vlastné výrobky
- 602 - Tržby z predaja služieb
- 604 - Tržby za tovar
- 606 - Výnosy zo zákazky
- 607 - Výnosy z nehnuteľnosti na predaj (Máziková, Mateášová, Ondrušová, 2019)

Skupinu tržby za vlastné výkony a tovar tvoria tržby za vlastné výrobky, tržby z predaja služieb a tržby za tovar, ktoré predstavujú tržby z predaja týchto výkonov. Ako časť tržieb je účtovaná zľava z ceny, ktorá je poskytnutá odberateľovi z rôznych dôvodov a výnosy znižuje. V tejto skupine sa ďalej účtujú výnosy zo zákazky, ktoré predstavujú výnosy zo zákazkovej produkcie a výnosy z nehnuteľnosti na predaj. (Šlosárová a kol., 2016)

Skupinu *zmeny stavu vnútroorganizačných zásob* tvoria účty:

- 611 - Zmena stavu nedokončenej výroby
- 612 - Zmena stavu polotovarov
- 613 - Zmena stavu výrobkov
- 614 - Zmena stavu zvierat (Máziková, Mateášová, Ondrušová, 2019)

Skupinu zmeny stavu vnútroorganizačných zásob tvoria účty, na ktorých sa účtujú prírastky alebo úbytky zásob vlastných výkonov, ktoré následne vedú k zvýšeniu alebo zníženiu výnosov. (Šlosárová a kol., 2016)

Skupinu *aktivácia* tvoria účty:

- 621 - Aktivácia materiálu a tovaru
 - 622 - Aktivácia vnútroorganizačných služieb
 - 623 - Aktivácia dlhodobého nehmotného majetku
 - 624 - Aktivácia dlhodobého hmotného majetku
- (Máziková, Mateášová, Ondrušová, 2019)

Skupinu aktivácia tvoria účty, na ktorých sa účtuje vytvorenie a aktivácia výkonov, ktoré účtovná jednotka vytvorí vlastnou aktivitou, slúžia jej pre vlastnú potrebu a sú časťou majetku tejto účtovnej jednotky. (Šlosárová a kol., 2016)

Skupinu *iné výnosy z hospodárskej činnosti* tvoria účty:

- 641 - Tržby z predaja dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku

642 - Tržby z predaja materiálu

644 - Zmluvné pokuty, penále a úroky z omeškania

645 - Ostatné pokuty, penále a úroky z omeškania

646 - Výnosy z odpísaných pohľadávok

648 - Ostatné výnosy z hospodárskej činnosti (Máziková, Mateášová, Ondrušová, 2019)

Skupinu iné výnosy z hospodárskej činnosti tvoria tržby z predaja dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku a tržby z predaja materiálu, ktoré vznikajú, keď účtovná jednotka predá tieto súčasti majetku, najčastejšie z dôvodu, že ich nepotrebuje ku svojej činnosti. Ďalej sa tu účtujú zmluvné pokuty, penále a úroky z omeškania predstavujúce výnosy, napr. meškajúce zaplatenie pohľadávky od odberateľa a ostatné pokuty, penále úroky z omeškania, ktoré nevyplyvajú zo zmluvných vzťahov. Ďalším účtom tejto skupiny je účet výnosy z odpísaných pohľadávok, ktorý slúži v prípade, ak dlžník uhradí svoju pohľadávku voči účtovnej jednotke, ktorá ju v minulých obdobiach odpísala do nákladov. Posledným je účet ostatné výnosy z hospodárskej činnosti, na ktorom sa vedú rôzne iné výnosy, napr. výnosy z prenájmu majetku. (Šlosárová a kol., 2016)

Skupinu *zúčtovanie niektorých položiek z hospodárskej činnosti* tvoria účty:

655 - Zúčtovanie komplexných nákladov budúcich období

657 - Zúčtovanie oprávky k opravnej položke k nadobudnutému majetku (Máziková, Mateášová, Ondrušová, 2019)

Poslednú skupinu hospodárskych výnosov, a to zúčtovanie niektorých položiek z hospodárskej činnosti tvoria účty zúčtovanie komplexných nákladov budúcich období, kde je vedené vzniknutie komplexných nákladov a zúčtovanie oprávky k opravnej položke k nadobudnutému majetku. (Šlosárová a kol., 2016)

Skupinu *finančné výnosy* tvoria účty:

661 - Tržby z predaja cenných papierov a podielov

662 - Úroky

663 - Kurzové zisky

664 - Výnosy z precenenia cenných papierov

665 - Výnosy z dlhodobého finančného majetku

666 - Výnosy z krátkodobého finančného majetku

667 - Výnosy z derivátových operácií

668 - Ostatné finančné výnosy (Máziková, Mateášová, Ondrušová, 2019)

Skupinu finančné výnosy tvoria tržby z predaja cenných papierov a podielov, ďalej úroky vyplácané od dlžníkov a kurzové zisky, ktoré účtovnej jednotke vznikajú pri zaplatení pohľadávky, pričom kurz pri platení je vyšší ako kurz, keď pohľadávka vznikla; pri úhrade záväzkoch zas opačne. Výnosy z precenenia cenných papierov vznikajú pri zmene reálnej hodnoty týchto cenných papierov na obchodovanie, ďalej do tejto skupiny patria výnosy z dlhodobého a krátkodobého finančného majetku, ktoré predstavujú napr. podiely na zisku účtovnej jednotky a dividendy a výnosy z derivátových operácií, ktoré vznikajú pri zmene reálnej hodnoty derivátov na obchodovanie. Posledným účtom je účet ostatné finančné výnosy, kde sa účtuje napr. nadbytok peňazí v hotovosti. (Šlosárová a kol., 2016)

1.3 Časové rozlíšenie nákladov a výnosov

Hospodársky výsledok účtovného obdobia vypovedá o skutočnej rentabilite činnosti účtovnej jednotky vtedy, ak je vypočítaný z nákladov a výnosov, ktoré majú vecný súvis s týmto bežným obdobím, čo predstavuje splnenie princípu, že náklady a výnosy budú priradené k účtovnému obdobiu, s ktorým priamo súvisia. Podstatou je, aby medzi náklady a výnosy daného účtovného obdobia neboli zahrnuté všetky operácie realizované v danom období, ale len tie, ktoré s ním súvisia, zároveň je však dôležité, aby medzi nákladmi a výnosmi daného účtovného obdobia boli zahrnuté aj tie operácie, ktoré sa ako výdavok alebo príjem odzrkadlia až v budúcich obdobiach, ale s daným obdobím súvisia. To sa dá doceliť prostredníctvom časového rozlíšenia nákladov a výnosov. (Soukupová, Šlosárová, Baštincová, 2004)

Skupinu časové rozlíšenie nákladov a výnosov tvorí päť účtov. Na účte náklady budúcich období sa vedú výdavky daného bežného účtovného obdobia, ktoré ale súvisia s nákladmi budúcich účtovných období. Tieto náklady potom budú zúčtované v tom bežnom období, s ktorým majú vecný súvis. Typickým príkladom, kedy vzniká takáto situácia je dopredu zaplatené nájomné. Ďalším je účet komplexné náklady budúcich období, kde sa vedú výdavky bežného účtovného obdobia, ktoré súvisia s nákladmi budúcich účtovných období, ale tieto sa pozorujú v súvislosti s konkrétnym účelom. Ďalším v poradí je účet výdavky budúcich období, ktorý slúži na vedenie nákladov bežného účtovného obdobia, ktoré ale súvisia s výdavkami v budúcich účtovných obdobiach. Tieto výdavky budú zúčtované v tom účtovnom období, kedy dôjde k úhrade,

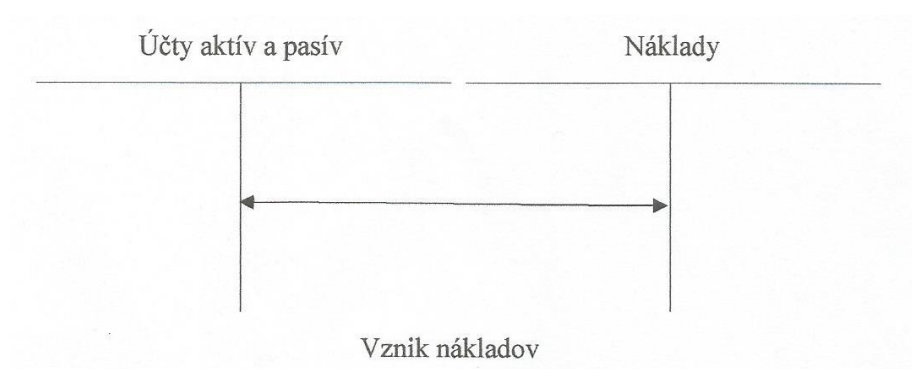
čiže poklesu peňažných prostriedkov, napr., ak je pozadu uhradené nájomné. Na účte výnosy budúcich období sa vedú príjmy bežného účtovného obdobia, ktoré ale súvisia s výnosmi budúcich účtovných období. Tieto výnosy budú zúčtované v tom bežnom účtovnom období, s ktorým majú vecný súvis. Príkladom môže byť platba nájomného prijatá dopredu. Na účte príjmy budúcich období sa zas opačne vedú výnosy bežného obdobia, ktoré súvisia s príjmami budúcich období. Tieto príjmy budú zúčtované v tom bežnom účtovnom období, kedy dôjde k úhrade, čiže príjmu peňažných prostriedkov, napr., ak je pozadu prijaté nájomné. (Sklenka, Šlosárová, Hornická, Blahušiaková, 2019)

1.4 Účtovanie nákladov a výnosov

Účty nákladov a účty výnosov sú vedené na výsledkových účtoch, účty aktív a účty pasív zas na súvahových účtoch, pričom hlavný rozdiel medzi nimi je v tom, že výsledkové účty nemajú na začiatku účtovného obdobia začiatkový stav. Výsledkovými účtami sa nazývajú, pretože na konci účtovného obdobia sa z rozdielu nákladov a výnosov vypočítava hospodársky výsledok. (Manová, Nižníková, Feranecová, 2016)

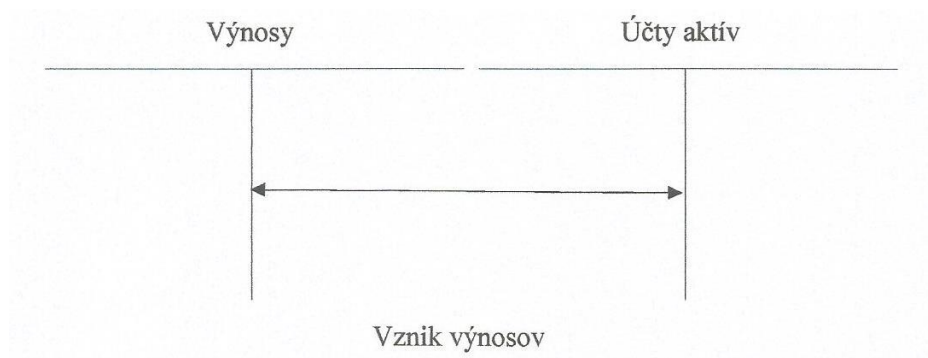
Náklady a výnosy sa delia na hospodársku oblasť, ktorá obsahuje účtovné prípady typické pre základné podnikateľské aktivity účtovnej jednotky a na finančnú oblasť, ktorá zas obsahuje účtovné prípady týkajúce sa finančných operácií. Pri účtovaní musí byť vždy dodržané to, že účtovné prípady, ktoré sa na konkrétne účty účtujú majú rastúci charakter od začiatku až do skončenia daného bežného účtovného obdobia, takisto sú striktne účtované len do toho účtovného obdobia, s ktorým majú vecný a časový súvis a nie je povolené ich vzájomná kompenzácia. (Džupinka, Sochuľáková, 2016)

Obrázok 1 Účtovanie nákladov

Zdroj: Džupinka, Sochuľáková (2016)

Obrázok 2 Účtovanie výnosov

Zdroj: Džupinka, Sochuľáková (2016)

1.5 Výsledok hospodárenia

„Výsledkom hospodárenia sa rozumie ocenený výsledný efekt činnosti účtovnej jednotky dosiahnutý v účtovnom období.“ (Šlosárová a kol., 2016, s. 68)

Hospodársky výsledok sa zisťuje porovnávaním nákladov a výnosov, ktoré majú vecný a časový súvis s daným bežným účtovným obdobím, pričom sa neberie ohľad na to, kedy účtovnej jednotke vzniknú výdavky súvisiace s týmito nákladmi a príjmy súvisiace s týmito výnosmi. Môžu nastať dve situácie, a to, že vznikne ako výsledok hospodárenia buď účtovný zisk alebo účtovná strata. Ak v danom účtovnom období výnosy prevyšujú náklady, vzniká zisk. Ak je to opačne, čiže ak náklady prevyšujú výnosy, vzniká strata. (Šlosárová a kol., 2016)

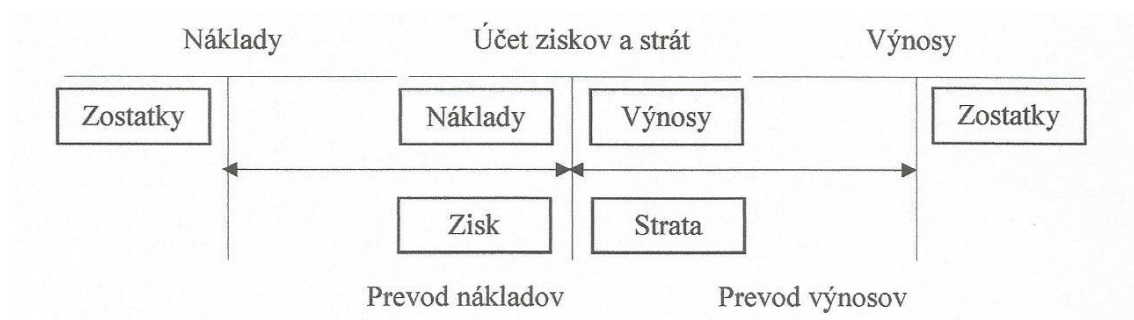
Zisk je hlavnou ideou pri zakladaní každého podniku. V prípade drobného podnikateľa môže byť motívom tiež uspokojenie zo samostatnej a nezávislej činnosti, kedy je sám sebe pánom. Vo väčších spoločnostiach však už môže dôjsť k určitým konfliktom v záujmoch vlastníkov oproti záujmom manažérov. (Majdúchová, Neumannová, 2008)

Zisk predstavuje dôležitý kvantitatívny, ale aj kvalitatívny ukazovateľ, ktorý poukazuje na efektívnosť podnikovej činnosti, je základom pre vyplácanie dôchodkov vlastníkom a v neposlednom rade je zdrojom, z ktorého je možné financovanie ďalšieho rozvoja podniku. Aj napriek tomu však zisk nie je postačujúcim a úplne dôveryhodným ukazovateľom, a to hlavne z dôvodu, že na základe neho nevieme charakterizovať stupeň rizikovosti vykonávaných podnikateľských aktivít, nevieme na základe neho posúdiť postavenie na trhu, jeho povest' ani perspektívy. Takisto je možné výšku zisku upravovať rôznymi zásahmi do účtovníctva, napr. prostredníctvom časového rozlíšenia nákladov

a výnosov, prostredníctvom zvoleného spôsobu odpisovania majetku a oceňovania majetku, predovšetkým zásob nedokončenej výroby. Práve pre tieto zásahy má dôveryhodnú výpoveď o platobnej schopnosti podniku skôr stav pohotových peňažných prostriedkov na bankových účtoch. (Vlachynský a kol., 2009)

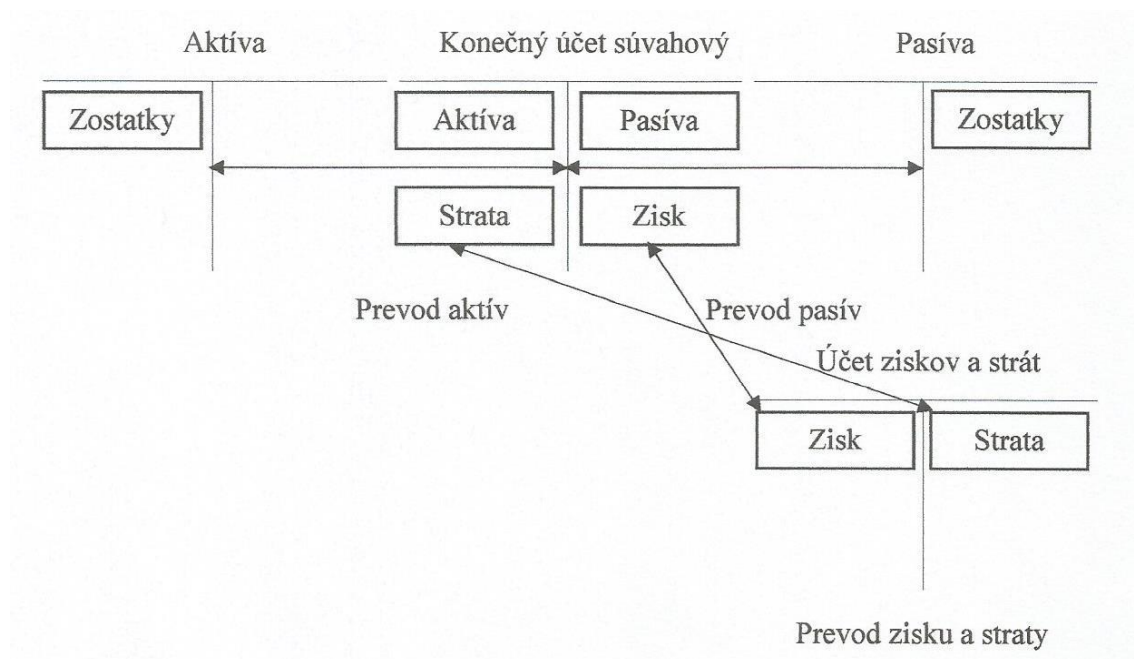
Možností, ako rozdeliť zisk po zdanení je niekoľko. Medzi najčastejšie patria tvorby rôznych fondov, napr. štatutárnych, rezervného a sociálneho, zvýšenie základného imania, rozloženie medzi vlastníkov, úhrada minuloročných strát alebo nechať ho v podobe nerozdeleného zisku. (Soukupová, Šlosárová, Baštincová, 2004)

Obrázok 3 Prenos zostatkov výsledkových účtov

Zdroj: Džupinka, Sochuľáková (2016)

Obrázok 4 Prenos zostatkov súvahových účtov

Zdroj: Džupinka, Sochuľáková (2016)

1.6 Ukazovatele nákladov, výnosov a výsledku hospodárenia

Ukazovateľov, vďaka ktorým môžeme sledovať a analyzovať náklady, výnosy a následne aj výsledok hospodárenia podniku je viacero. My sme sa rozhodli v našej bakalárskej práci využiť okrem vertikálnej a horizontálnej analýzy aj niekoľko finančných (pomeroých) ukazovateľov, z ktorých sme sa rozhodli pre ukazovatele likvidity, ukazovatele aktivity, ukazovatele zadlženosti, ukazovatele rentability a ukazovatele nákladovosti.

Vertikálna analýza sa používa, ak je potrebné analyzovať štruktúru konkrétnej veličiny a jej výsledkom je vyjadrenie veľkostného vzťahu tejto veličiny k celkovej veličine. Predstavuje teda vyjadrenie podielu časti na celku.

Horizontálna analýza predstavuje možnosť hodnotiť a analyzovať, ako sa ukazovatele vyvíjajú v čase. (Kotulič, Király, Rajčániová, 2010)

Finančné ukazovatele sú ukazovatele, pomocou ktorých vie účtovná jednotka charakterizovať úspešnosť, resp. neúspešnosť v konkrétnych oblastiach jej finančnej situácie. (Zalai a kol., 2007)

Likvidita je finančný ukazovateľ, ktorý poukazuje na to, či je účtovná jednotka schopná načas plniť svoje záväzky. Je teda logické, že úspešná účtovná jednotka je schopná platiť svoje vzniknuté záväzky načas, čo neraz v pozitívnom svetle ovplyvňuje jej meno. Na túto platobnú schopnosť má vplyv predovšetkým sústavný prílev peňazí do účtovnej jednotky a zloženie jej majetku. Zloženie majetku vplýva v tom zmysle, že konkrétne zložky majetku majú rôznorodú likvidnosť, ktorá predstavuje tempo ich premeny na peňažné prostriedky. Podľa toho je možné majetok deliť na najlikvidnejší (krátkodobý finančný majetok), majetok realizovateľný v krátkom čase (krátkodobé pohľadávky), menej likvidný (zásoby), dlhodobo likvidný (dlhodobé pohľadávky) a nelikvidný (dlhodobý hmotný majetok). (Zalai a kol., 2010)

Sú známe tri úrovne likvidity, ktoré sa odlišujú intenzitou speňažiteľnosti konkrétnych zložiek krátkodobého majetku. Likvidita I. stupňa alebo tiež pohotová likvidita dáva do pomeru krátkodobý finančný majetok a krátkodobé záväzky. Nevyžaduje sa, aby boli krátkodobé záväzky v celom rozsahu pokryté krátkodobým finančným majetkom, pretože tieto záväzky budú splatné chronologicky v priebehu účtovného obdobia, počas ktorého vie účtovná jednotka získať peniaze aj z iných položiek krátkodobého majetku. Je to nepraktické a neefektívne aj z dôvodu, že peňažné prostriedky v takejto forme prinášajú účtovnej jednotke minimálne výnosy, preto sa

pri tomto type likvidity uvádza ako najpriateľnejší interval 0,2 – 0,6. Bežná likvidita alebo inak povedané likvidita II. stupňa je v čitateli doplnená o krátkodobé pohľadávky. To znamená, že berie do úvahy aj tie peniaze, ktoré účtovná jednotka získa po úhrade týchto pohľadávok, preto si musí dôsledne preveriť, či budú uhradené načas. Odporúča sa interval 1 – 1,5. Likvidita III. stupňa alebo celková likvidita dáva do pomeru celý krátkodobý majetok účtovnej jednotky a krátkodobé záväzky. Odporúča sa interval 2 – 2,5. (Sochuľáková, 2018)

Ukazovatele aktivity vypovedajú o tom, s akou účinnosťou a efektívnosťou účtovná jednotka hospodári so svojim majetkom. Ak ho má účtovná jednotka viac, ako potrebuje, dochádza k navyšovaniu nákladov, ak ho má zas účtovná jednotka málo, môže nastať situácia, že účtovná jednotka príde o časť prípadných tržieb. (Zalai a kol., 2013)

Doba obratu zásob vypovedá o počte dní, v priebehu ktorých sa zásoby viažu v podnikateľskej činnosti, do okamihu ich predaja alebo spotreby. Doba obratu pohľadávok z obchodného styku vypovedá o priemernom počte dní, počas ktorých musí účtovná jednotka čakať, kým jej odberatelia uhradia vzniknuté pohľadávky. Naproti tomu ukazovateľ doba obratu záväzkov z obchodného styku vypovedá o priemernom počte dní, počas ktorých zas účtovná jednotka musí uhradiť svoje vzniknuté záväzky dodávateľom. Ukazovateľ obrat stálych aktív, resp. obrat aktív hovorí o tom, koľko vyprodukuje euro aktív účtovnej jednotky eur tržieb. (Sochuľáková, 2018)

Ukazovatele zadlženosti vypovedajú o zložení finančných zdrojov účtovnej jednotky. Na finančnú stabilitu účtovnej jednotky vplýva podiel cudzieho a vlastného kapitálu, a to tak, že ak je podiel vlastného kapitálu na celkovom kapitáli nízky, účtovná jednotka môže byť nestabilná, neistá, v prípade vysokého podielu je zas účtovná jednotka finančne stabilná a nezávislá. (Zalai a kol., 2007)

Ukazovateľ celková zadlženosť vypovedá o miere využitia cudzieho kapitálu v spojitosti s celkovým kapitálom účtovnej jednotky. Ukazovateľ koeficient samofinancovania zas dáva do spojitosti mieru využitia vlastného kapitálu oproti celkovému kapitálu. Ich súčet musí vo výsledku dávať 100 %, pričom ak prekročí celková zadlženosť hranicu 80 % a koeficient samofinancovania klesne pod 20 % je na tom podnik z hľadiska zadlženosti veľmi zle. Ukazovateľ úverová zadlženosť vypovedá o tom, v akom objeme využíva účtovná jednotka bankové úvery, ukazovateľ úrokové krytie hovorí, či je účtovná jednotka schopná platiť cenu cudzích zdrojov a ukazovateľ tokové zadlženie hovorí o dobe, ktorú účtovná jednotka potrebuje na úhradu svojich záväzkov. (Sochuľáková, 2018)

Ukazovatele rentability vypovedajú o celkovej efektivite, úspešnosti a výnosnosti podnikovej činnosti. Tieto ukazovatele v podstate predstavujú zhrnutie predošlých ukazovateľov, a to likvidity, aktivity a zadlženosti a poukazujú na súhrnný výsledok podnikateľskej snahy. (Zalai a kol., 2013)

Rentabilita celkového kapitálu hovorí o tom, aká je výnosnosť celkového kapitálu, ktorý bol vložený v účtovnom období do podnikateľskej aktivity, teda koľko dokázal z eura kapitálu získať eur zisku. Obdobným spôsobom môžeme vyjadriť rentabilitu vlastného kapitálu, rentabilitu základného imania, rentabilitu tržieb, rentabilitu výnosov a rentabilitu aktív. (Sochuľáková, 2018)

Ukazovatele nákladovosti vyjadrujú ako efektívne sa náklady v podniku využívajú. Ukazovateľ celkovej nákladovosti poukazuje na to, koľko nákladov bolo vynaložených na dosiahnutie jedného eura výnosov a logicky teda vyplýva, že výsledok je tým lepší, čím je nižšia jeho hodnota. (Sochuľáková, 2018)

Ukazovatele trhovej hodnoty prehľbujú analýzu podnikateľskej činnosti o náhľad investorov, ktorí posudzujú účtovnú jednotku na základe dosiahnutých výsledkov a prípadných výsledkov dosahovaných v budúcnosti. (Zalai a kol., 2007)

Čistý zisk na akciu je ukazovateľ, ktorý vypovedá o hospodárskom výsledku, ktorý pripadá na jednu akciu. Vzťah kurzu a zisku vypovedá o tom, koľko sú ochotní investori uhradiť za menovú jednotku vykazovaného zisku. Ďalším ukazovateľom je výnosnosť akcie, ktorá má byť v súlade s rizikom. Ďalším je pomer trhovej ceny a cash flow, ktorý vypovedá o tom, koľko sú ochotní investori uhradiť za menovú jednotku vykazovaného cash flow. Dividendový výnos vypovedá o veľkosti dividendy, ktorá pripadá na akciu. (Sochuľáková, 2018)

2 CIEĽ ZÁVEREČNEJ PRÁCE, METODIKA

Hlavným cieľom bakalárskej práce bolo navrhnúť opatrenia a odporúčania na zlepšenie finančnej a ekonomickej situácie podniku.

Medzi čiastkové ciele bakalárskej práce sme si stanovili:

- teoreticky popísať náklady, výnosy a výsledok hospodárenia,
- teoreticky popísať členenie a účtovanie nákladov a výnosov,
- teoreticky popísať metódy záverečnej práce, t. j. vertikálnu a horizontálnu analýzu a finančné ukazovatele,
- prostredníctvom verejne dostupnej účtovnej závierky spoločnosti zanalyzovať a zhodnotiť náklady, výnosy a výsledok hospodárenia analyzovanej spoločnosti Nord Svit, s. r. o., t. j. ich finančnú situáciu za obdobie 2016, 2017, 2018.

V bakalárskej práci sme na splnenie cieľov využili vertikálnu a horizontálnu analýzu a niekoľko nami vybraných, najviac využívaných finančných ukazovateľov.

Vertikálne a horizontálne sme analyzovali majetok, zdroje krytia majetku, náklady, výnosy a výsledok hospodárenia.

V nami naštudovanej literatúre sme zaznamenali viacero finančných, resp. pomerových ukazovateľov. Vybrali sme niekoľko, podľa nás ukazovateľov, na základe ktorých vieme najlepšie zhodnotiť finančnú a ekonomickú situáciu podniku.

Ako prvé sme sa pozreli na výpočet a následnú analýzu *pohotovej, bežnej a celkovej likvidity*. Likvidita je finančný ukazovateľ, ktorý poukazuje na to, či je účtovná jednotka schopná načas plniť svoje záväzky. Je teda logické, že úspešná účtovná jednotka je schopná platiť svoje vzniknuté záväzky načas, čo neraz v pozitívnom svetle ovplyvňuje jej meno.

Sú známe tri úrovne likvidity, ktoré sa odlišujú intenzitou speňažiteľnosti konkrétnych zložiek krátkodobého majetku. Likvidita I. stupňa alebo tiež pohotová likvidita dáva do pomeru krátkodobý finančný majetok a krátkodobé záväzky. Bežná likvidita alebo inak povedané likvidita II. stupňa je v čitateli doplnená o krátkodobé pohľadávky. Likvidita III. stupňa alebo celková likvidita dáva do pomeru celý krátkodobý majetok účtovnej jednotky a krátkodobé záväzky.

Ukazovatele aktivity vypovedajú o tom, s akou účinnosťou a efektívnosťou účtovná jednotka hospodári so svojim majetkom. Ak ho má účtovná jednotka viac, ako

potrebuje, dochádza k navyšovaniu nákladov, ak ho má zas účtovná jednotka málo, môže nastať situácia, že účtovná jednotka príde o časť prípadných tržieb. Z ukazovateľov aktivity sme sa zamerali na dva ukazovatele, a to na ukazovateľ doba obratu (inkasa) pohľadávok z obchodného styku a ukazovateľ doba obratu (úhrady) záväzkov z obchodného styku.

Ďalej sme sa venovali analýze ukazovateľa celkovej zadlženosti, koeficientu samofinancovania a úverovej zadlženosti, ktoré patri medzi ukazovatele zadlženosti. *Ukazovatele zadlženosti* vypovedajú o zložení finančných zdrojov účtovnej jednotky. Ukazovateľ celková zadlženosť vypovedá o miere využitia cudzieho kapitálu v spojitosti s celkovým kapitálom účtovnej jednotky. Ukazovateľ koeficient samofinancovania zas dáva do spojitosti mieru využitia vlastného kapitálu oproti celkovému kapitálu. Ich súčet musí vo výsledku dávať 100 %, pričom ak prekročí celková zadlženosť hranicu 80 % a koeficient samofinancovania klesne pod 20 % je na tom podnik z hľadiska zadlženosti veľmi zle. Ukazovateľ úverová zadlženosť vypovedá

Ukazovatele rentability vypovedajú o celkovej efektivite, úspešnosti a výnosnosti podnikovej činnosti. Tieto ukazovatele v podstate predstavujú zhrnutie predošlých ukazovateľov, a to likvidity, aktivity a zadlženosti a poukazujú na súhrnný výsledok podnikateľskej snahy. Z ukazovateľov rentability sme sa rozhodli pre výpočet a analýzu ukazovateľa rentability vlastného kapitálu, rentability výnosov a rentability aktív.

Nakoniec sme sa pozreli aj na vývoj ukazovateľa celkovej nákladovosti, materiálovú a energetickú náročnosť, nákladovosť predaného tovaru a nákladovosť služieb patriace medzi ukazovatele nákladovosti. *Ukazovatele nákladovosti* vyjadrujú ako efektívne sa náklady v podniku využívajú. Ukazovateľ celkovej nákladovosti poukazuje na to, koľko nákladov bolo vynaložených na dosiahnutie jedného eura výnosov a logicky teda vyplýva, že výsledok je tým lepší, čím je nižšia jeho hodnota.

3 ANALÝZA NÁKLADOV, VÝNOSOV A VÝSLEDKU HOSPODÁRENIA SPOLOČNOSTI NORD SVIT, s. r. o.

V tretej kapitole sme sa venovali už konkrétnej vertikálnej a horizontálnej analýze nákladov, výnosov a výsledku hospodárenia spoločnosti Nord Svit, s. r. o. Tiež sme sa venovali analýze majetku a zdrojov krytia majetku a výpočtu a analýze finančných, resp. pomerových ukazovateľov, aby sme tak získali komplexný obraz o finančnej situácii tejto spoločnosti.

3.1 Charakteristika spoločnosti Nord Svit, s. r. o.

Mäsokombinát Nord Svit je spoločnosť s ručením obmedzeným so sídlom vo Svite. Konateľmi spoločnosti sú Ing. Mikuláš Bobák, CSc. a Ing. Ľubomír Kozubík. Bola založená v roku 1954 a počas svojej existencie sa úspešne rozvíjala a dnes zamestnáva vyše 150 zamestnancov.

Zaoberá sa výrobou a spracovaním mäsa a mäsových výrobkov a ich následným predajom obchodným reťazcom, ako sú napr. Kaufland, Tesco, Coop Jednota, Metro a pod., maloobchodom a podnikom, ktoré zabezpečujú stravovacie služby. Ročne vyrobí až 5 000 ton hovädzieho, bravčového mäsa a mäsových výrobkov.

Mäsokombinát sa snaží o udržanie stabilných a korektných vzťahov so svojimi zamestnancami, odberateľmi, dodávateľmi, finančnými a inými subjektmi. Medzi hlavných dodávateľov, ktorí pre podnik zabezpečujú suroviny, polotovary, rozličný materiál, stroje a zariadenia patria aj zahraničné firmy, a to predovšetkým z Poľska, Čiech a Belgicka, napr. spoločnosť Comeco Belgicko. Zakladá si na bezpečnosti a kvalite vyrábaných produktov, tiež na bezpečnosti a splňaní predpisov v procesoch výroby. Spoločnosť patrí na slovenskom trhu medzi stredných spracovateľov a dodávateľov mäsa a mäsových výrobkov.

Má ambície stať sa spoločnosťou s najvyššou kvalitou ponúkaných výrobkov, docieľiť čo najväčšiu predajnosť a významnosť podniku na slovenskom trhu. Tiež sa chce upriamiť na rast pracovných miest, zvyšovanie kvalifikácie a celkovo na zlepšenie sociálnej oblasti týkajúcej sa zamestnancov.

3.1.1 Vertikálna a horizontálna analýza majetku a zdrojov krytia majetku

V tejto podkapitole sme sa pomocou poznatkov získaných z teoretickej časti venovali vertikálnej a horizontálnej analýze. Najskôr sme posudzovali vývoj majetku a vývoj zdrojov krytia majetku. Ďalej sme analyzovali vývoj nákladov, výnosov a na konci sme analyzovali vývoj výsledku hospodárenia spoločnosti Nord Svit, s. r. o. Cieľom bolo analyzovať okrem nákladov a výnosov a ich vplyvu na hospodársky výsledok aj ostatné oblasti a získať tak komplexný pohľad na finančnú situáciu spoločnosti.

Suma celkového majetku bola najvyššia v roku 2017, kedy jej hodnota predstavovala 7 159 570 eur. Oproti roku 2016 suma celkového majetku narástla o 2 457 656 eur, t. j. 52,27 %. V roku 2018 hodnota celkového majetku oproti roku 2017 poklesla o 565 985 eur, t. j. o 7,91 %.

Hodnota neobežného majetku bola najvyššia v roku 2017, kedy predstavovala 4 339 230 eur. Oproti roku 2016 hodnota neobežného majetku vzrástla o 1 313 729 eur, t. j. o 43,42 %. V roku 2018 hodnota neobežného majetku poklesla oproti roku 2017 o 333 443 eur, t. j. o 7,68 %.

Aj hodnota obežného majetku bola najvyššia v roku 2017, kedy činila sumu 2 815 993 eur. Oproti roku 2016 hodnota obežného majetku vzrástla o 1 142 737 eur, t. j. o 68,29 %. V roku 2018 hodnota obežného majetku mierne poklesla oproti roku 2017 o 249 213 eur, t. j. o 8,85 %.

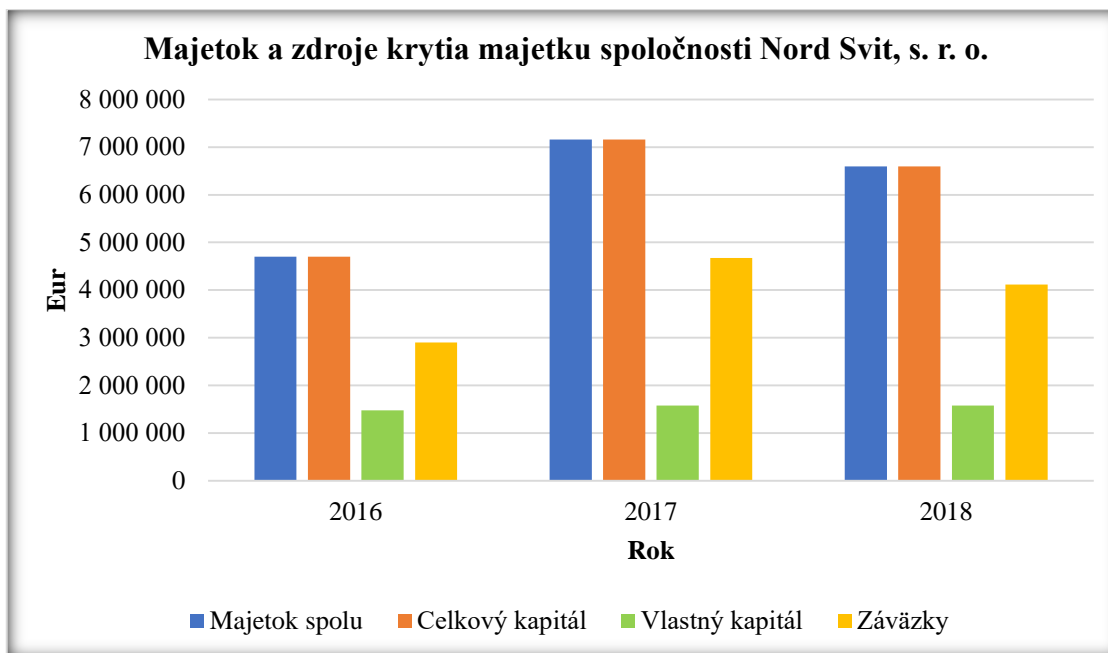
Časové rozlíšenie aktív malo v sledovanom období rastúcu tendenciu. Od roku 2016 do roku 2018 vzrástlo časové rozlíšenie aktív o 17 861 eur, t. j. 565,76 %. (viď príloha A, tabuľka 2)

V každom roku analyzovaného obdobia prevyšovali cudzie zdroje krytia majetku nad vlastnými zdrojmi krytia majetku, čo nemôžeme považovať za pozitívum.

Ako pozitívum ale uvádzame fakt, že spoločnosť každým rokom investovala viac vlastného kapitálu, ktorý sa za analyzované obdobie zvýšil o 99 505 eur, čo predstavuje nárast o 6,74 %.

Závazky, resp. cudzí kapitál bol najvyšší v roku 2017, kedy jeho hodnota predstavovala 4 675 297 eur. V tomto roku, teda v roku 2017 cudzí kapitál tvoril až 65,30 % celkového kapitálu. Vlastný kapitál v roku 2017 tvoril iba 22,01 % celkového kapitálu. (viď príloha A, tabuľka 3)

Graf 1 Znáozornenie majetku a zdrojov krytia majetku

Zdroj: vlastné spracovanie

3.1.2 Vertikálna a horizontálna analýza nákladov, výnosov a výsledku hospodárenia

Hodnota celkových nákladov bola najväčšia v roku 2018, kedy predstavovala 15 732 945 eur. Celkové náklady spoločnosti každoročne rástli. Od roku 2016 do roku 2018 stúpili o 2 033 163 eur, t. j. o 14,84 %.

Objem nákladov na hospodársku činnosť v sledovanom období, t. j. od roku 2016 do roku 2018 stúpol o 1 920 384 eur, čo predstavuje nárast o 14,04 %. Objem nákladov na finančnú činnosť v sledovanom období stúpol o 112 779 eur, čo predstavuje nárast o neuveriteľných 454,22 %.

V roku 2018 vo väčšej miere prevyšovali náklady na hospodársku činnosť, ktoré predstavovali 15 595 337 eur, nad nákladmi na finančnú činnosť, ktoré predstavovali 137 608 eur. Rozdiel medzi týmito nákladmi predstavuje 15 457 729 eur.

Najväčšiu položku z nákladov na hospodársku činnosť v roku 2018 predstavovala spotreba materiálu, energie a ostatných neskladovateľných dodávok, ktorá predstavovala 6 111 338 eur. Táto nákladová položka každoročne rástla. Za sledované obdobie vzrástla o 1 821 531 eur, t. j. o 42,46 %.

Najnižšiu položku z nákladov na hospodársku činnosť v roku 2018 predstavovala zostatková cena predaného dlhodobého majetku a predaného materiálu, ktorá činila 14 917 eur, čo predstavuje pokles od roku 2016 o 63 955 eur, t. j. pokles o 81,09 %.

Náklady vynaložené na obstaranie predaného tovaru, ktoré patria medzi náklady na hospodársku činnosť za analyzované obdobie klesli o 1 480 974 eur, t. j. o 27,05 %. Služby vzrástli o 484 171 eur, t. j. o 26,15 %. Osobné náklady taktiež vzrástli o 793 103 eur, t. j. o 51,10 %. Medzi osobné náklady patria mzdové náklady, náklady na sociálne poistenie a sociálne náklady. Všetky tieto náklady za analyzované obdobie vzrástli. Mzdové náklady vzrástli o 573 044 eur, t. j. o 51,35 %. Náklady na sociálne poistenie vzrástli o 206 360 eur, t. j. o 54,50 %. Sociálne náklady vzrástli o 13 699 eur, t. j. o 23,77 %.

K nákladom na hospodársku činnosť patria aj dane a poplatky, ktoré mali taktiež každoročne rastúci charakter. Od roku 2016 do roku 2018 vzrástli o 12 259 eur, t. j. o 42,29 %. Ostatné náklady na hospodársku činnosť vzrástli o 6 517 eur, t. j. o 13,33 %.

Najväčšiu položku z nákladov na finančnú činnosť v roku 2018 predstavovali nákladové úroky, ktorých hodnota v roku 2018 bola vo výške 121 837 eur. Hodnota nákladových úrokov od roku 2016 do roku 2018 stúpila, a to o 104 865 eur, t. j. 617,87 %.

Najmenšiu položku z nákladov na finančnú činnosť v roku 2018 predstavovali kurzové straty, ktoré boli v hodnote 54 eur. Kurzové straty taktiež každoročne rástli. Za sledované obdobie vzrástli o 51 eur.

Aj ostatné náklady na finančnú činnosť každoročne rástli. Od roku 2016 do roku 2018 vzrástli o 7 863 eur, t. j. o 100,11 %. (viď príloha A, tabuľka 4)

Celkové výnosy za analyzované obdobie každoročne rástli. Od roku 2016 do roku 2018 vzrástli o 2 193 984 eur, teda o 16,19 %.

Objem výnosov z hospodárskej činnosti stúpol o 2 193 988 eur, čo predstavuje nárast o 16,19 %. Objem výnosov z finančnej činnosti v roku 2016 predstavoval 4 eurá, v roku 2017 stúpol dvojnásobne na 8 eur a v roku 2018 už predstavoval hodnotu 0 eur. Z tohto vyplýva, že v roku 2018 predstavovali výnosy z hospodárskej činnosti hodnotu celkových výnosov, keďže hodnota výnosov z finančnej činnosti bola nulová.

Najväčšiu položku z výnosov z hospodárskej činnosti v roku 2018 predstavovali tržby z predaja vlastných výrobkov, ktorých hodnota v tomto roku bola 7 249 253 eur. Tržby z predaja vlastných výrobkov mali kolísavý charakter. V roku 2016 bola ich hodnota 6 247 548 eur. V roku 2017 vzrástli na hodnotu 7 627 060 eur, čo predstavuje nárast o 1 379 512 eur, t. j. nárast o 22,08 %. V roku 2018 ich hodnota mierne klesla, a to na hodnotu 7 249 253 eur, čo činí rozdiel 377 807 eur, t. j. pokles o 4,95 %.

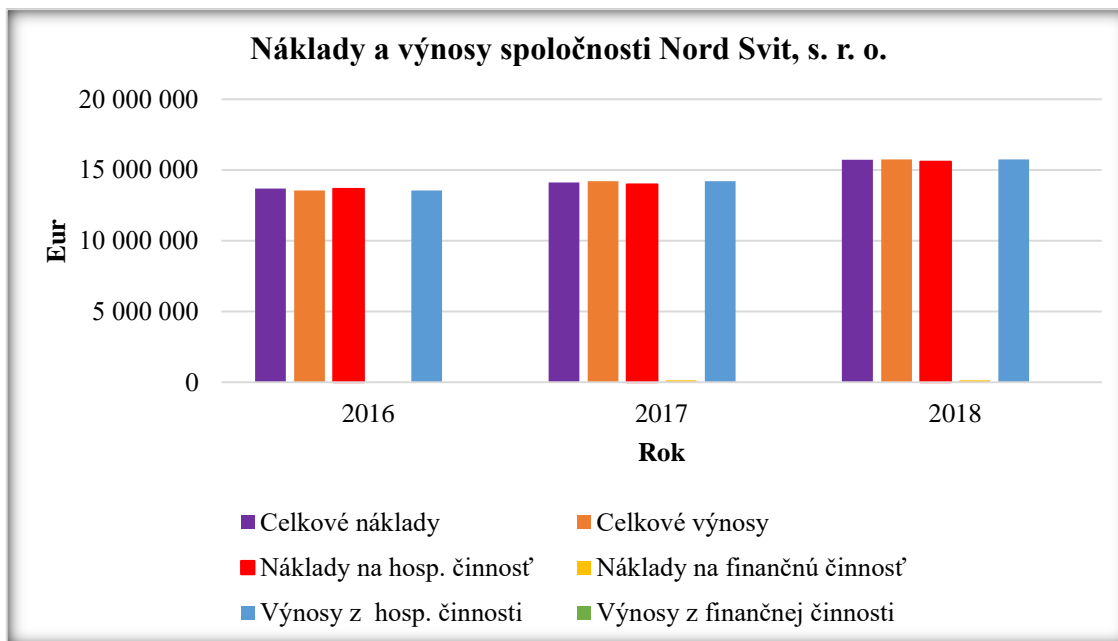
Najmenšiu položku z výnosov z hospodárskej činnosti v roku 2018 predstavovali zmeny stavu vnútroorganizačných zásob, ktoré predstavovali – 44 737 eur. Tieto výnosy mali taktiež kolísavý charakter. V roku 2016 bola ich hodnota – 2 873 eur. V roku 2017 vzrástli na sumu 69 097, vzrástli o 71 970 eur. V roku 2018 ich hodnota rapídne klesla na hodnotu – 44 737 eur.

Tržby z predaja tovaru za sledované obdobie klesli o 978 678 eur, t. j. o 14,48 %. Tržby z predaja služieb každoročne rástli. Od roku 2016 do roku 2018 vzrástli o 1 069 206 eur, t. j. o 1 969,33 %. Tržby z predaja dlhodobého nehmotného majetku, dlhodobého hmotného majetku a materiálu za analyzované obdobie vzrástli o 59 142 eur, t. j. o 77,77 %. Ostatné výnosy z hospodárskej činnosti taktiež každoročne rástli, celkovo vzrástli o 181 454 eur, t. j. o 184,32 %.

Výnosy z finančnej činnosti v roku 2018 boli nulové. V roku 2017 boli v hodnote 8 eur, z toho 1 euro predstavovali výnosové úroky a 7 eur predstavovali kurzové zisky. V roku 2016 mali výnosy z finančnej činnosti hodnotu 4 eurá, čo predstavovalo hodnotu výnosových úrokov. (viď príloha A, tabuľka 5)

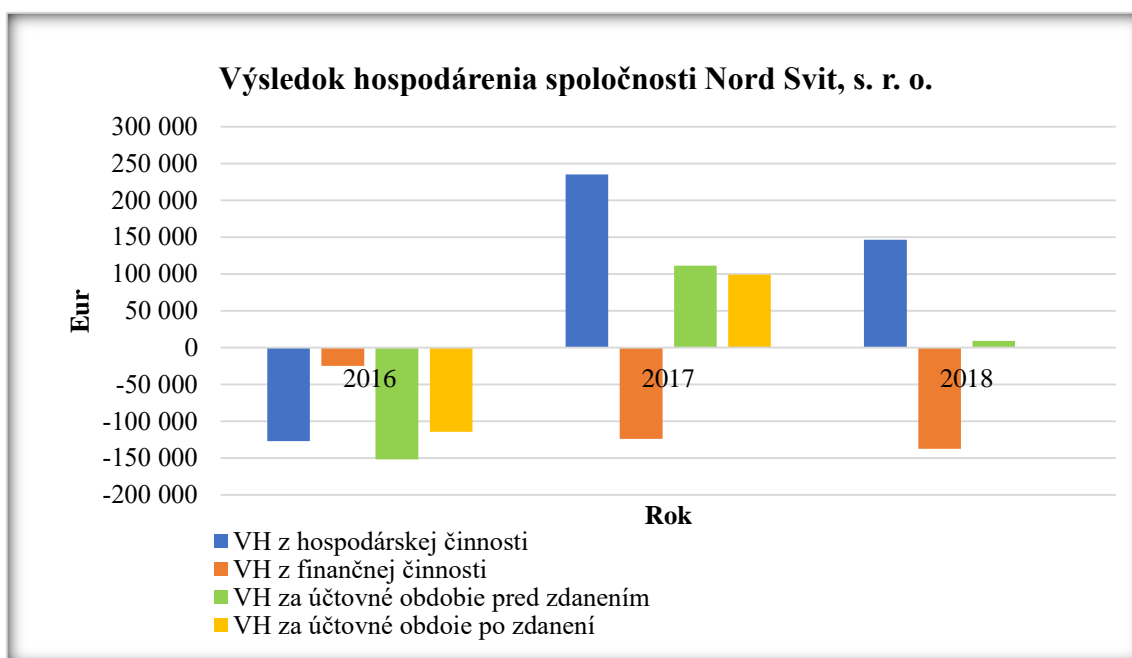
Spoločnosť Nord Svit, s. r. o. mala za posledné tri analyzované roky celkom zaujímavé výsledky hospodárenia. V roku 2016 bola v strate 114 493 eur. V roku 2017 zaznamenala pozitívnu zmenu, kedy sa dostala do zisku 98 795 eur. Aj v roku 2018 bola firma v zisku, ktorý však oproti roku 2017 výrazne poklesol na hodnotu iba 710 eur. (viď príloha A, tabuľka 6)

Graf 2 Znáozornenie nákladov a výnosov

Zdroj: vlastné spracovanie

Graf 3 Znáozornenie výsledku hospodárenia

Zdroj: vlastné spracovanie

3.2 Analýza finančných (pomerových) ukazovateľov

V tejto podkapitole sme sa venovali analýze finančných (pomerových) ukazovateľov. Ako prvé sme sa pozreli na výpočet a následnú analýzu *pohotovej, bežnej a celkovej likvidity*. Z ukazovateľov aktivity sme sa zamerali na dva ukazovatele, a to na ukazovateľ *doba obratu (inkasa) pohľadávok z obchodného styku* a ukazovateľ *doba obratu (úhrady) záväzkov z obchodného styku*. Ďalej sme sa venovali analýze *ukazovateľa celkovej zadlženosti, koeficientu samofinancovania a úverovej zadlženosti*, ktoré patri medzi ukazovatele zadlženosti. Z ukazovateľov rentability sme sa rozhodli pre výpočet a analýzu *ukazovateľa rentability vlastného kapitálu, rentability výnosov a rentability aktív*. Nakoniec sme sa pozreli aj na vývoj *ukazovateľa celkovej nákladovosti, materiálovú a energetickú náročnosť, nákladovosť predaného tovaru, nákladovosť služieb* patriace medzi ukazovatele nákladovosti. Výsledky výpočtov nami zvolených finančných ukazovateľov sme znázornili v nasledujúcej tabuľke 1.

Tabuľka 1 Analýza finančných (pomerových) ukazovateľov

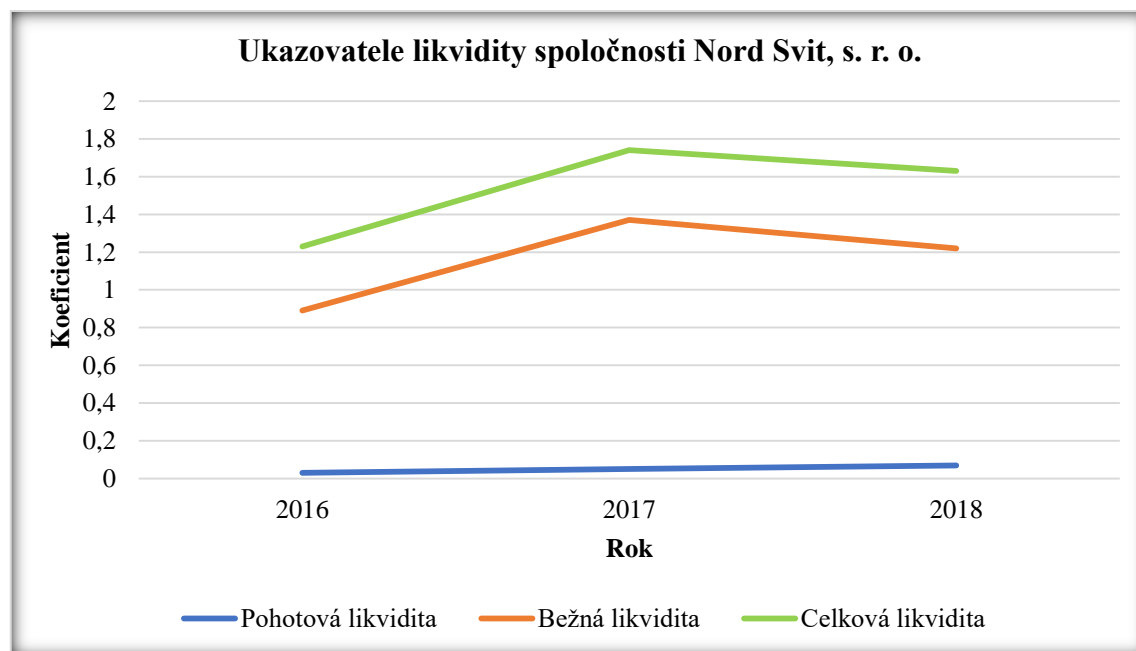
Ukazovateľ	Rok			Rozdiel 2018- 2016	Merná jednotka
	2016	2017	2018		
UKAZOVATELE LIKVIDITY					
Pohotová likvidita	0,03	0,05	0,07	0,04	koeficient
Bežná likvidita	0,89	1,37	1,22	0,33	koeficient
Celková likvidita	1,23	1,74	1,63	0,40	koeficient
UKAZOVATELE AKTIVITY					
Doba obratu pohľadávok z obchodného styku	32	38	36	4,00	deň
Doba obratu záväzkov z obchodného styku	26	30	24	-2,00	deň
UKAZOVATELE ZADLŽENOSTI					
Celková zadlženosť	61,66	65,30	62,45	0,79	%
Koeficient samofinancovania	31,41	22,00	23,91	-7,50	%
Úverová zadlženosť	16,99	33,19	24,57	7,58	%
UKAZOVATELE RENTABILITY					
Rentabilita vlastného kapitálu		6,27	0,05	-6,22	koeficient
Rentabilita výnosov		0,70	0,00	-0,70	koeficient
Rentabilita aktív		1,38	0,01	-1,37	koeficient
UKAZOVATELE NÁKLADOVOSTI					
Ukazovateľ celkovej nákladovosti	1,01	0,99	0,99	-0,02	eur
Materiálová a energetická náročnosť	0,32	0,40	0,39	0,07	eur
Nákladovosť predaného tovaru	0,40	0,25	0,26	-0,14	eur
Nákladovosť služieb	0,14	0,15	0,15	0,01	eur

Zdroj: vlastné spracovanie

3.2.1 Analýza likvidity

Pri pohotovej likvidite, nazývanej aj ako likvidita 1. stupňa sa odporúčané hodnoty pohybujú v intervale od 0,2 po 0,6. V tabuľke 1 vidíme, že pohotová likvidita sa v sledovanom období každoročne síce zvyšovala, čo považujeme za pozitívne, napriek tomu sa ani jeden rok pohotová likvidita nepribližovala odporúčaným hodnotám, čo svedčí o tom, že spoločnosť nebola schopná ani v jednom roku okamžite splatiť svoje záväzky. Pri bežnej likvidite, nazývanej aj ako likvidita 2. stupňa sa odporúčané hodnoty pohybujú v intervale od 1 po 1,5. Tieto hodnoty spoločnosť Nord Svit, s. r. o. dosiahla v roku 2017 a 2018. V roku 2017 hodnota bežnej likvidity bola 1,37. V roku 2018 klesla na hodnotu 1,22. To znamená, že v roku 2016 spoločnosť nebola schopná splatiť svoje záväzky v dlhšom časovom období. Pri celkovej likvidite, nazývanej aj ako likvidita 3. stupňa sa odporúčané hodnoty pohybujú v intervale od 2 po 2,5. Podnik nedokázal ani v jednom roku pokryť svoje dlhy aktívami.

Graf 4 Znáozornenie zmien ukazovateľov likvidity

Zdroj: vlastné spracovanie

3.2.2 Analýza aktivity

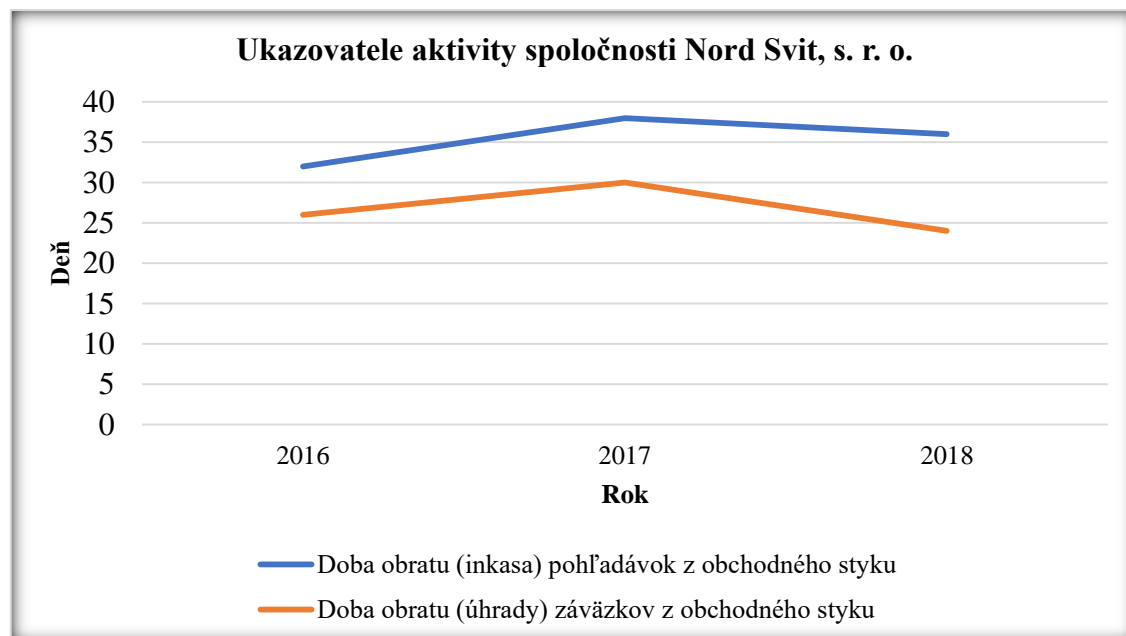
V tejto podkapitole sme sa venovali dvom ukazovateľom aktivity. Prvým ukazovateľom aktivity, ktorý hovorí o platobnej disciplíne odberateľov, je doba obratu

(inkasa) pohľadávok z obchodného styku. Tabuľka 1 nám znázorňuje, že v roku 2017 spoločnosť Nord Svit, s. r. o. čakala na úhradu svojich pohľadávok od odberateľov od momentu fakturácie po zrealizovanie inkasa 38 dní.

Druhým ukazovateľom aktivity, ktorému sme sa venovali je doba obratu (úhrady) záväzkov z obchodného styku. Zatiaľ, čo prvý ukazovateľ aktivity nám vyjadroval platobnú disciplínu odberateľov voči spoločnosti, tento ukazovateľ aktivity vyjadruje platobnú disciplínu spoločnosti voči dodávateľom. Tabuľka 1 nám znázorňuje, že priemerná doba od vzniku záväzku spoločnosti až po jeho zaplatenie dodávateľom bola najvyššia v roku 2017, kedy táto doba predstavovala 30 dní.

Výpočtom týchto dvoch ukazovateľov sme zistili, že spoločnosť Nord Svit, s. r. o. v roku 2018 bola schopná uhradiť svoje záväzky voči dodávateľom za 24 dní. Naopak, odberatelia spoločnosti Nord Svit, s. r. o. dokázali splatiť pohľadávky v roku 2018 za 36 dní. Pre firmu nie je dobré, keď na úhradu svojich pohľadávok od odberateľov čaká dlhšie, pretože môže dôjsť k problémom s platobnou schopnosťou, k problémom s platením svojich záväzkov. Spoločnosť by si mala tieto dva ukazovatele sledovať a porovnávať, nakoľko vieme, že pohľadávky sú spojené s tržbami a záväzky sú spojené s nákladmi.

Graf 5 Znázornenie zmien ukazovateľov aktivity

Zdroj: vlastné spracovanie

3.2.3 Analýza zadlženosti

V tejto podkapitole sme sa zamerali na ukazovatele zadlženosti, konkrétne na ukazovateľ celkovej zadlženosti, ukazovateľ koeficientu samofinancovania a na ukazovateľ úverovej zadlženosti.

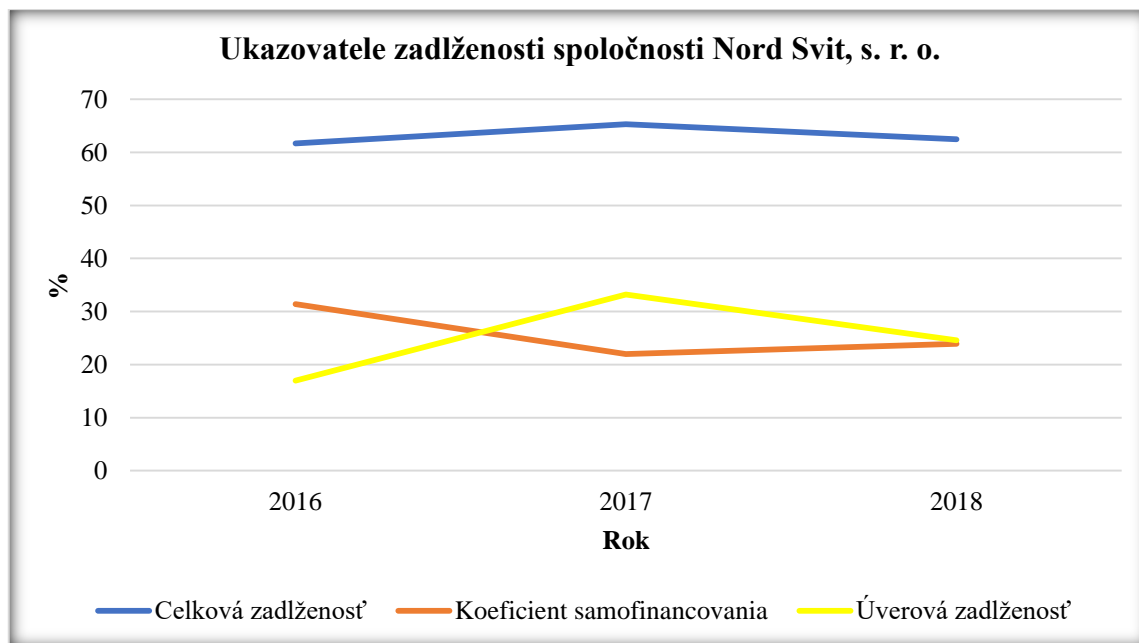
Celková zadlženosť vyjadruje pomer cudzích zdrojov, t. j. cudzieho kapitálu k celkovým zdrojom podniku. Koeficient samofinancovania vyjadruje pomer vlastných zdrojov, t. j. vlastného kapitálu k celkovým zdrojom podniku. Samozrejme, lepší prípad nastane vtedy, keď spoločnosť má viac vlastného kapitálu, t. j. vlastných zdrojov. Ak má spoločnosť vysokú zadlženosť, teda viac cudzieho kapitálu ako vlastného kapitálu, môže to vypovedať o nestabilite, ale aj o riziku či už pre vlastníkov, ako aj veriteľov.

Analýzou týchto dvoch ukazovateľov za sledované obdobie sme zistili, že najviac cudzieho kapitálu k celkovým zdrojom podniku dosahovala spoločnosť Nord Svit, s. r. o. v roku 2017, kedy cudzí kapitál predstavoval až 65,30 % celkového kapitálu spoločnosti. Vlastný kapitál, t. j. vlastné zdroje podniku v roku 2017 predstavovali iba 22 % celkového kapitálu spoločnosti.

Úverová zadlženosť je ukazovateľ, ktorý vyjadruje mieru využívania bankových úverov a výpomocí na zabezpečenie financovania potrieb podniku, či už sú to krátkodobé alebo dlhodobé bankové úvery. Najväčšiu hodnotu tohto ukazovateľa sme zaznamenali v roku 2017. V roku 2017 spoločnosť využila na pokrytie financovania potrieb podniku bankové úvery, ktoré v tomto roku predstavovali 33,19 %.

Príčinou nárastu tohto ukazovateľa môže byť nielen každoročný nárast dlhodobých bankových úverov, ale aj hodnota krátkodobých finančných výpomocí v roku 2017, ktoré v tomto roku predstavovali 1 250 000 eur. V roku 2016 spoločnosť Nord Svit, s. r. o. krátkodobé finančné výpomoci nevyužívala, ich hodnota teda bola nulová. V roku 2018 oproti roku 2017 hodnota krátkodobých finančných výpomocí predstavovala 551 000 eur, t. j. poklesla o 699 000 eur.

Graf 6 Znáročenie zmien ukazovateľov zadlženosti

Zdroj: vlastné spracovanie

3.2.4 Analýza rentability

Pripomeňme si, že v roku 2016 bola analyzovaná spoločnosť v strate, preto je analýza rentability v tomto roku bezpredmetná. Ukazovatele rentability sme rátali len v roku 2017 a 2018, pretože v týchto rokoch spoločnosť dosahovala zisk.

Výpočtom sme zistili, že v roku 2017 predstavovala rentabilita vlastného kapitálu 6,27 %. V roku 2018 predstavovala iba 0,05 %, ako vidíme v tabuľke 1. To znamená, že v roku 2017 bol vlastný kapitál zhodnotený o 6,27 % a v roku 2018 iba o 0,05 %. Hoci v roku 2018 spoločnosť investovala najviac kapitálu, rentabilita vlastného kapitálu bola v tomto roku najnižšia. Je to zapríčinené dosť výrazným poklesom hospodárskeho zisku. Pripomeňme si, že v roku 2017 dosahovala spoločnosť hospodársky zisk v sume 98 795 eur a v roku 2018 dosahovala hospodársky zisk len v sume 710 eur.

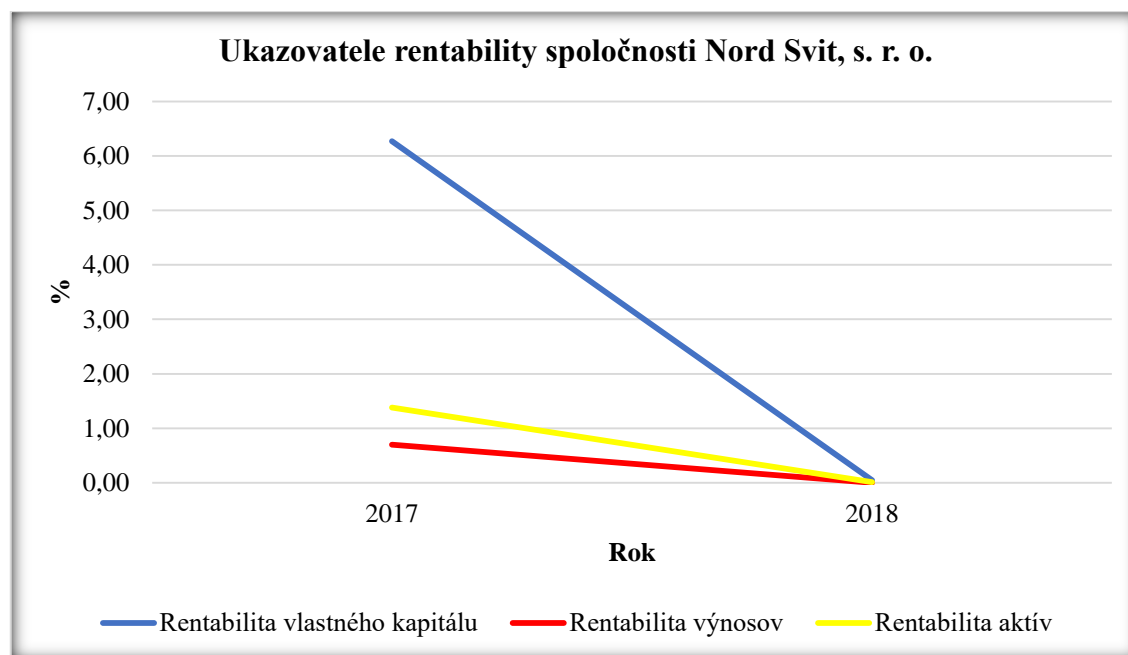
Pri analýze rentability výnosov sme zistili veľmi nízku úroveň predovšetkým v roku 2018, kedy z jedného eura výnosov spoločnosť dosahovala ani nie jeden cent zisku, čo je tiež následkom veľmi nízkeho výsledku hospodárenia. V roku 2017 z jedného eura výnosov spoločnosť dosahovala 0,70 eur zisku.

Aj pri analýze rentability aktív sme zaznamenali fakt, že spoločnosť svoj majetok využívala neefektívne. V roku 2017 spoločnosť dosiahla 1,38 eur zisku s využitím svojho majetku, t. j. 1,38 eur zisku pripadalo na euro majetku. V roku 2018 rentabilita majetku

bola úplne neefektívna. Jej hodnota v tomto roku predstavovala 0 %. To znamená, že spoločnosť v roku 2018 dosiahla 0 eur zisku s využitím svojho majetku.

Dôvodom nízkej rentability spoločnosti Nord Svit, s. r. o. je veľmi nízka úroveň výsledku hospodárenia.

Graf 7 Znáznornenie zmien ukazovateľov rentability

Zdroj: vlastné spracovanie

3.2.5 Analýza nákladovosti

V tejto podkapitole sme sa venovali analýze ukazovateľa celkovej nákladovosti, ktorý hovorí o tom, koľko nákladov bolo vynaložených na dosiahnutie jedného eura výnosov. Ďalej sme analyzovali aj niektoré vybrané čiastkové ukazovatele nákladovosti, analyzovali sme náklady, ktoré tvorili najväčšiu časť celkových nákladov.

V tabuľke 1 vidíme, že v roku 2016 bolo vynaložených 1,01 eur nákladov na dosiahnutie jedného eura výnosov. V roku 2017 a v roku 2018 bolo vynaložených 0,99 eur nákladov na dosiahnutie jedného eura výnosov. Rozdiel síce nie je veľký, ale čím je hodnota nižšia, tým je to lepšie.

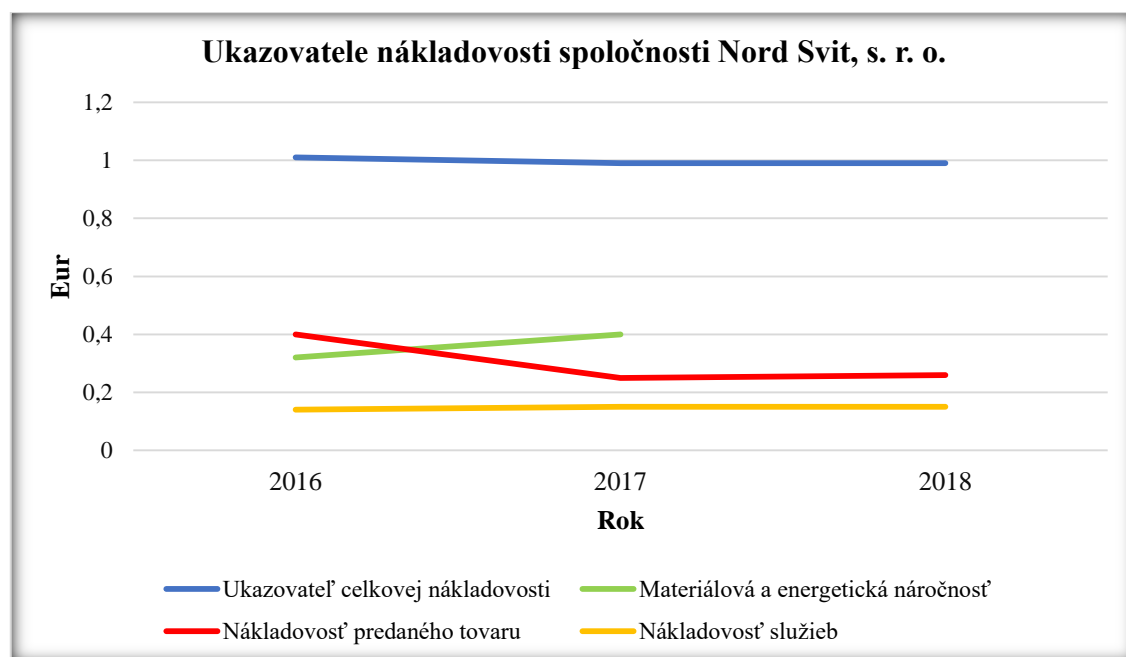
Ukazovateľ materiálová a energetická nákladovosť hovorí o tom, že v roku 2016 bolo vynaložených 0,32 eur nákladov na dosiahnutie jedného eura výnosov. V roku 2017 bolo vynaložených 0,40 eur nákladov na dosiahnutie jedného eura výnosov a v roku 2018 firma vynaložila 0,39 eur nákladov na dosiahnutie jedného eura výnosov. Z toho vyplýva,

že ukazovateľ mal kolísavý charakter a najlepšiu hodnotu z analyzovaných rokov dosiahol v roku 2016.

Nákladovosť predaného tovaru zas vypovedá o tom, že v roku 2016 bolo vynaložených 0,40 eur nákladov na dosiahnutie jedného eura výnosov. V roku 2017 bolo vynaložených 0,25 eur nákladov na dosiahnutie jedného eura výnosov a v roku 2018 bolo zas vynaložených 0,26 eur nákladov na dosiahnutie jedného eura výnosov. Z toho vyplýva, že aj tento ukazovateľ mal kolísavý charakter a najlepšiu hodnotu z analyzovaných rokov dosiahol v roku 2017.

Zamerali sme sa aj na nákladovosť služieb, ktorá hovorí o tom, že v roku 2016 bolo vynaložených 0,14 eur nákladov na dosiahnutie jedného eura výnosov. V roku 2017 a v roku 2018 bolo vynaložených 0,15 eur nákladov na dosiahnutie jedného eura výnosov. Pri tomto ukazovateľovi hodnoty neboli až tak kolísavé, boli skoro rovnaké po celé sledované obdobie. Najlepšia hodnota ukazovateľa bola v roku 2016.

Graf 8 Znáznornenie zmeny ukazovateľa celkovej nákladovosti

Zdroj: vlastné spracovanie

4 ODPORÚČANIA NA ZLEPŠENIE FINANČNEJ SITUÁCIE PODNIKU

V našej bakalárskej práci s názvom *Náklady a výnosy a ich vplyv na hospodársky výsledok podniku* sme sa pre analýzu nákladov, výnosov a výsledku hospodárenia spoločnosti Nord Svit, s. r. o. rozhodli využiť viacero ukazovateľov, cez vertikálnu a horizontálnu analýzu až po finančné, resp. pomerové ukazovatele. Z analýzy spoločnosti Nord Svit, s. r. o. sme vydedukovali, že v niektorých ukazovateľoch dosahovala primerané hodnoty, v iných ukazovateľoch bohužiaľ jej hodnoty neboli dostatočné.

Pripomeňme si, že naša analyzovaná spoločnosť Nord Svit, s. r. o. mala kolísavý hospodársky výsledok. V roku 2016 spoločnosť bola v strate 114 493 EUR. V roku 2017 bola spoločnosť zisková. Jej hospodársky výsledok v roku 2017 predstavoval 98 795 eur. Aj v roku 2018 hospodársky výsledok predstavoval zisk, čo považujeme za veľmi pozitívne. Avšak zisk v roku 2018 výrazne klesol oproti roku 2017 a to na sumu 710 eur. Za sledované obdobie, t. j. od roku 2016 do roku 2018 výsledok hospodárenia vzrástol o 115 203 EUR, t. j. o 100,62 %, ako sme znázornili v prílohe A, tabuľke 6.

Bolo pre nás zaujímavé zhodnotiť, čím mohli byť spôsobené výkyvy vo výsledku hospodárenia. Z účtovej závierky spoločnosti Nord Svit, s. r. o, ktorú sme znázornili v prílohe C, tabuľke 8 sme vyčítali niekoľko, podľa nás možných príčin.

V rámci finančného posúdenia našej organizácie by sme na základe finančných výsledkov za posledné obdobie 3 rokov, ktoré boli výrazne odlišné, navrhovali vykonanie nezávislého posúdenia spoločnosti, a to formou finančného auditu. Takýto audit by nezávisle preveril finančné toky v spoločnosti. Preto odporúčame realizovať finančný audit, ktorý predstavuje nezávislé posúdenie finančných výkazov, posúdenie ich dôveryhodnosti a porovnanie s reálnou situáciou v podniku.

Samozrejmosťou je, že výsledok hospodárenia sa odvíja od nákladov a výnosov spoločnosti. Celkové výnosy, t. j. výnosy z hospodárskej činnosti a výnosy z finančnej činnosti každoročne rástli, čo je pre každý podnik vynikajúca správa a za čo aj my analyzovanú spoločnosť chválime. Na druhej strane, aj celkové náklady, t. j. náklady z hospodárskej činnosti spolu s nákladmi z finančnej činnosti každoročne rástli, čo už ako pozitívum brať nemôžeme, nakoľko pre dobrú hospodárnosť každého podniku je potrebné náklady znižovať. Uvedomujeme si, že naše odporúčanie nie je jednoduchou a ľahkou

záležitosťou, napriek tomu navrhujeme spoločnosti, aby sa snažila o dosahovanie čo najvyšších výnosov s využitím čo najnižších nákladov.

Značnú časť nákladov tvorí spotreba materiálu a energie. Tu by sme spoločnosti odporučili zvážiť možnosť zmeny dodávateľov. Najviac nákupov bolo realizovaných od zahraničného dodávateľa, firmy Comeco Belgicko. Ďalšími dôležitými dodávateľmi sú firmy z Čiech a Poľska, preto odporúčame urobiť prieskum slovenských dodávateľov s porovnaním cien tak, aby bola dodržaná požadovaná kvalita.

Čo sa týka nákladov v oblasti služieb, tu by sme mali pre spoločnosť tiež pár odporúčaní. Spoločnosť sa zaoberá výrobou a následnou prepravou mäsa a mäsových výrobkov odberateľom. S tým sú spojené náklady na opravy a udržiavanie strojov, zariadení a v neposlednom rade kamiónov, ktorými denne prevážajú výrobky svojim odberateľom. Podľa nás je preventívna pravidelná údržba lacnejšia ako neskoršia oprava, ktorá môže byť nákladná a spôsobiť značné oneskorenie v dodaní výrobkov. Tu by sme tiež odporúčali urobiť prieskum miestnych firiem, ktoré by danú údržbu realizovali. Čo sa týka áut, odporúčame firme preskúmať aj možnosti prípadného výhodnejšieho poistenia. V oblasti služieb by sme ďalej odporúčali aj využitie outsourcingu, čo by sme odporúčali hlavne pri upratovaní priestorov, pri vedení účtovníctva, v oblasti marketingu a logistiky. Outsourcing predstavuje prevedenie vnútropodnikových aktivít na externý subjekt. Tieto aktivity sa spravidla neviažu na hlavnú činnosť podniku. Outsourcing sa v poslednej dobe teší vo svete veľkej obľube. Značne znižuje náklady podniku, umožňuje presunutie niektorých aktivít na iný subjekt, a tým šetrí čas a energiu zamestnancov a vytvára priestor pre ďalší rozvoj firmy. Z tohto dôvodu odporúčame zváženie možnosti outsourcingu aj v našom analyzovanom podniku.

Samozrejme, na trhu je neustála konkurencia a každý podnik sa snaží byť na trhu čo najlepší a najlákavejší pre svojich zákazníkov, resp. odberateľov. Je dôležité, aby spoločnosť vyrábala kvalitné výrobky a služby, správne a zodpovedne komunikovala so zákazníkmi, resp. odberateľmi. Odporúčame, aby propagovala svoje kvalitné výrobky a služby či už na domácom, ale aj zahraničnom trhu. Spokojní zákazníci ako aj kvalitný marketing sú zárukou prežitia každého podniku.

V našej spoločnosti sa už využíva certifikát Food Safety System Certification 22000:2010, ktorý zaručuje kvalitu a bezpečnosť výroby. Zaručuje nielen dodržiavanie zákonných požiadaviek, ale je tiež zárukou nadštandardnej úrovne. Spoločnosti by sme odporučili tiež využitie balíka noriem ISO 9000 a hlavne certifikovanie spoločnosti podľa normy ISO 9001:2015 Systém manažérstva kvality. Certifikát ISO 9001:2015 nám zaručí

neustále zlepšovanie stavu organizácie, popíše základné riadiace procesy a ich optimalizáciu z dôvodu zlepšovania kvality služieb alebo výrobkov so zameraním na spokojnosť zákazníka. Optimalizácia procesov sa teda dá dosiahnuť aj na základe ich kontroly alebo preverovania. Jedným z požiadaviek ISO 9001 sú napríklad interné a externé audity, každoročné preskúmavanie systému manažérstva kvality, stanovenie si vízií, stratégií predmetu organizácie a cieľov, prístup orientovaný na zákazníka, kde výsledkom je aj napr. nastavenie KPI – kľúčových ukazovateľov výkonnosti. Dôraz v rámci ISO 9001 sa kladie aj na spomínané audity, ktoré nám z jednej strany zaručia preverenie kritérií voči skutkovému stavu naprieč celou našou spoločnosťou, ale rovnako tak od nás vyžadujú preverenie našich dodávateľov, o ktorých by sme sa mali v čo najväčšej miere zaujímať, keďže spokojnosť našich zákazníkov do značnej miery ovplyvňujú vstupy práve od nich.

V rámci systému manažérstva kvality vieme využívať aj rôzne nástroje alebo stratégie ako napr. Kaizen, ktorý sa v niektorých častiach sveta stal až filozofiou. Kaizen hovorí o neustálom zlepšovaní po krokoch, do ktorého je zapojený nielen manažment spoločnosti, ale aj všetci pracovníci naprieč celou organizáciou. Ďalšou vecou čo by nám priniesla optimalizáciu by mohlo byť implementovanie systému 5S, ktorý zaručí udržiavanie organizovaného a čistého pracoviska. Jeho podstatou je odčleniť potrebné veci od nepotrebných, potrebné veci logicky umiestniť a nepretržite dodržiavať dôkladný poriadok, k čomu majú byť vedení tak samostatní pracovníci, ako aj pracovné tímy.

Veľmi dôležité sú investície, či už do samotného majetku, ale v dnešnej dobe si dovoľme tvrdiť, že dôležitejšie sú investície do samotnej pracovnej sily. Nájst' v dnešnej dobe naozaj kvalitnú pracovnú silu je veľmi ťažké. V prípade, ak spoločnosť takúto kvalitnú a kvalifikovanú pracovnú silu nájde, musí vedieť si ju udržať. Nehovoríme tu len o dostačujúcom a spravodlivom systéme odmeňovania, ale aj o pochvale zamestnanca a čo je veľmi podstatné je aj možnosť kariérneho rastu. Šikovní a spokojní zamestnanci, ako sme už viac krát spomínali, sú zárukou kvality a úspechu každej spoločnosti. Preto si myslíme, že nie len odporúčania z toho finančno-ekonomického hľadiska sú dôležité, ale aj tie z pohľadu personálneho. Aj v tejto personálnej oblasti by sme odporučili využitie outsourcingu, napr. pri spracovaní personálnej agendy a miezd. Odporúčame využívať napr. pri nábore zamestnancov externé služby. Ďalším odporúčaním je zamestnávanie absolventov. Úrad práce znáša všetky náklady súvisiace s absolventskou praxou a navyše podnik si môže z mladých absolventov vypracovať skvelých budúcich zamestnancov. Ďalšou úsporou nákladov môže byť možnosť zamestnávania zamestnancov na základe

dohôd, a to na základe dohody o vykonaní práce, dohody o pracovnej činnosti alebo dohody o brigádnickej práci študentov. V porovnaní so zamestnaním zamestnanca na trvalý pracovný pomer je miera odvodového zaťaženia nižšia. V prípade zvýšenej potreby zamestnancov na určité obdobie odporúčame možnosť využitia personálnych agentúr. Výhodou personálnych agentúr je šetrenie nákladov vynaložených pri vyhľadávaní nových vhodných zamestnancov, ktorých zabezpečí agentúra v krátkom čase. Tiež šetrí náklady pri vyplácaní odstupného pri poklese výroby. Od týchto nákladov je podnik pri využívaní personálnych agentúr odbremený. Navyše dohodnutá suma, ktorú platí podnik agentúre za prideleného zamestnanca nie je vyššia ako náklady spojené so zamestnancom na trvalý pracovný pomer.

Okrem outsourcingu by sme chceli spomenúť aj možnosť využitia ďalšej možnosti, a tou je benchmarking. Jej podstatou je porovnávanie sa s najlepšimi podnikmi v odvetví a odкрývanie vlastných nedostatkov v podnikaní. Spoločnosť Nord Svit, s. r. o. sa medzi slovenskými spracovateľmi mäsa odhadom zaraďuje približne na 10. miesto. Podnik si chce v budúcnosti túto pozíciu vylepšiť a upevniť svoje postavenie na trhu. Z tohto dôvodu by sme odporúčali inšpirovať sa silnejšími a úspešnejšími konkurentmi na trhu, porovnať ich manažment, marketing, výrobu a ostatné oblasti s oblasťami spoločnosti Nord Svit, s. r. o.

Ako sme už viackrát spomínali, spoločnosť Nord Svit, s. r. o. bola na začiatku sledovaného obdobia stratová a nasledujúce dva analyzované roky hoci bola zisková, v roku 2018 oproti roku 2017 hospodársky zisk dosť výrazne klesol. Príčin môže byť viacero. Okrem každoročného nárastu celkových nákladov to môže byť napríklad aj fakt, že v roku 2017 využívala spoločnosť na financovanie potrieb zdrojov krytia majetku krátkodobé finančné výpomoci až vo výške 1 250 000 eur.

Dôležitý, podľa nás je aj pomer vlastného kapitálu, t. j. vlastných zdrojov krytia majetku a cudzieho kapitálu, t. j. cudzích zdrojov krytia majetku. V našej bakalárskej práci sme zistili, že v každom roku prevyšovali cudzie zdroje, resp. záväzky nad vlastným kapitálom, čo znamená, že podnik nebol schopný kryť svoj majetok väčšou časťou práve svojimi vlastnými zdrojmi. Najviac cudzieho kapitálu z celkového kapitálu zdrojov krytia majetku dosahovala spoločnosť Nord Svit, s. r. o. v roku 2017, kedy jeho hodnota predstavovala 4 675 297 EUR, t. j. až 65,30 % celkových zdrojov krytia majetku. (viď príloha A, tabuľka 3) To znamená, že v roku 2017 spoločnosť využila na pokrytie financovania potrieb podniku až 65,30 % záväzkov, t. j. cudzích zdrojov. Naším odporúčaním je, hoci si sami uvedomujeme, že to nie je ľahké, aby sa spoločnosť snažila

záväzky znižovať, vlastný kapitál zvyšovať a taktiež, aby si spoločnosť sledovala pomer vlastných a cudzích zdrojov krytia majetku spoločnosti.

Z účtovnej závierky spoločnosti Nord Svit, s. r. o. sme vyčítali aj to, že stav finančných účtov od roku 2016 do roku 2018 každoročne rástol, čo považujeme za veľmi pozitívne. Od roku 2016 do roku 2018 stav finančných účtov vzrástol o 64 969 EUR, t. j. 151,47 %. (viď príloha A, tabuľka 2) Napriek tomu, ako sme vypočítali a následne aj znázornili v tabuľke 1, ani jeden rok sa pohotová likvidita nepribližovala odporúčaným hodnotám, čo svedčí o tom, že spoločnosť nebola schopná okamžite splatiť svoje krátkodobé záväzky. Dôvodom bol napriek každoročnému rastu finančných účtov, nedostatok peňazí, či už na bankových účtoch alebo v pokladnici. Ak sa spoločnosti podarí dosiahnuť vyššie tržby z akejkoľvek jej činnosti, odporúčame, aby si väčšiu časť finančných prostriedkov z tržieb uložila buď na spomínaný bankový účet alebo pokladnicu.

Ďalej odporúčame, aby si spoločnosť sledovala výšku krátkodobých pohľadávok. V tabuľke 1 vidíme, že spoločnosť Nord Svit, s. r. o. v roku 2017 čakala na úhradu svojich pohľadávok od odberateľov 38 dní. Preto odporúčame, aby si spoločnosť výšku svojich krátkodobých pohľadávok sledovala, prípadne prehodnotila dobu splatnosti týchto pohľadávok. Ak sme už spomínali, pre spoločnosť nie je dobré, keď na úhradu svojich pohľadávok od odberateľov čaká dlhšie, pretože môže dôjsť k problémom s platobnou schopnosťou, napr. k problémom s platením svojich záväzkov.

Spoločnosť Nord Svit, s. r. o. za analyzované obdobie troch rokov dosahovala v niektorých ukazovateľoch pozitívne, v niektorých ukazovateľoch menej pozitívne výsledky. Veríme, že spoločnosť Nord Svit, s. r. o. v nasledujúcich rokoch pôsobenia na trhu bude dosahovať čo najlepšie výsledky a čo najvyšší výsledok hospodárenia.

ZÁVER

Cieľom bakalárskej práce je na základe analýzy nákladov, výnosov a finančných ukazovateľov podniku navrhnúť opatrenia a odporúčania na zlepšenie finančnej a ekonomickej situácie podniku.

Náš cieľ sa nám podarilo splniť pomocou výpočtov a analýzy niekoľkých finančných ukazovateľov. Týchto ukazovateľov, vďaka ktorým možno sledovať vývoj finančnej situácie spoločnosti je mnoho, o čom sme sa presvedčili v literatúre, ktorú sme študovali. My sme sa rozhodli v našej bakalárskej práci použiť tie ukazovatele, ktoré sú podľa nás najviac využívané a dôležité a vďaka ktorým vieme najlepšie zhodnotiť finančnú situáciu spoločnosti.

Je veľmi podstatné a dôležité, aby si spoločnosť sledovala vývoj svojej finančnej situácie a to práve analýzou spomínaných finančných ukazovateľov. Vďaka tomu spoločnosť dokáže sledovať či už rast alebo pokles konkrétnych ukazovateľov a v prípade poklesu týchto ukazovateľov má spoločnosť možnosť uvažovať o tom, ako tieto ukazovatele v budúcnosti zlepšiť, čo je samozrejme veľmi dôležité.

Vertikálnou a horizontálnou analýzou sme zaznamenali každoročný nárast dvoch veľmi dôležitých činiteľov, akými sú celkové výnosy a celkové náklady. Každoročný nárast celkových výnosov považujeme za veľmi dobrú správu, za čo spoločnosť chválime. Na druhej strane aj celkové náklady každoročne rástli, čo už za dobrú správu považovať nemôžeme, nakoľko vieme, že každá spoločnosť by sa mala snažiť a dosahovať čo najnižšie náklady. Hospodársky výsledok za analyzované obdobie, t. j. za tri roky bol zaujímavý. Najprv bola spoločnosť stratová a nasledujúce dva roky bola zisková, aj keď v roku 2018 sa hospodársky výsledok dosť výrazne znížil.

Výpočtom likvidity, ktorá sa delí na pohotovú, bežnú a celkovú likviditu sme zistili, že spoločnosť ani v jednom roku nebola schopná okamžite splatiť svoje záväzky. Výpočtom bežnej likvidity sme zistili, že spoločnosť v roku 2016 nebola schopná splatiť svoje záväzky v dlhšom časovom období. Nakoniec, výpočtom celkovej likvidity sme zistili, že spoločnosť nedokázala ani v jednom roku pokryť svoje dlhy aktívami.

Výpočtom finančných ukazovateľov sme zaznamenali aj fakt, že v každom roku v oveľa väčšej miere prevyšovali cudzie zdroje krytia nad vlastnými zdrojmi krytia. Rentabilita bola taktiež na nízkej úrovni, čo pripisujeme nízkej úrovni výsledku hospodárenia.

Výsledky niektorých ukazovateľov boli primerané, iné boli nedostačujúce. V niektorých ukazovateľoch sme zaznamenali nárast, aj keď nie veľký. Bohužiaľ, dovoľme si skonštatovať, že celkovo spoločnosť Nord Svit, s. r. o. za sledované obdobie dosahovala každým rokom horšie výsledky. V roku 2018 nebola stratová, za čo spoločnosť chválime, ale jej výsledok hospodárenia sa oproti roku 2017 dosť výrazne znížil. Veríme, že spoločnosť sa v budúcnosti bude venovať nie len samotnej analýze finančných ukazovateľov, ale aj ich zlepšovaniu, čo pomôže spoločnosti k jej prežitiu.

V dnešnom svete je dôležitá aj konkurencia. Každá spoločnosť chce byť jednotkou na trhu. Kvalitné výrobky, ochotná spolupráca, výborná komunikácia, neustále inovácie a investície či už do výrobného procesu ale aj do samotných zamestnancov a spokojní zákazníci sú zárukou prežitia každej spoločnosti. Spoločnosť musí byť pripravená na zmeny, ktoré dennodenne nastávajú. Musí vedieť rýchlo reagovať v rôznych nečakaných situáciách. Myslíme si, že aj to všetko je potrebné k prežitiu každej spoločnosti.

Veríme, že spoločnosti Nord Svit, s. r. o. sa v nasledujúcich rokoch bude čo najlepšie dariť v dosahovaní všetkých vyššie spomínaných situáciách. Taktiež veríme, že aj výsledky finančných ukazovateľov budú dosahovať každý rok čo najlepšie výsledky. Nami vyrátané výsledky finančných ukazovateľov, ako aj vertikálnu a horizontálnu analýzu sme spracovali na základe verejne dostupnej účtovnej závierky spoločnosti Nord Svit, s. r. o.

ZOZNAM POUŽITEJ LITERATÚRY

Knihy

ALEXY, J., 2005. *Finančná a ekonomická analýza*. 1. vydanie. m Bratislava : IRIS, 2005. 124 s. ISBN 80-89018--90-4

DŽUPINKA, M., SOCHULÁKOVÁ, J. 2016. *Základy podvojného účtovníctva*. 1. vydanie. Trenčín : Trenčianska univerzita Alexandra Dubčeka v Trenčíne, 2016. 140 s. ISBN 978-80-8075-731-1

IVANOVÁ, E. 2009. *Ekonomická teória. Základy ekonómie*. 3. vydanie. Trenčín : Trenčianska univerzita Alexandra Dubčeka v Trenčíne, 2009. 365 s. ISBN 978-80-8075-421-1

KOTULIČ, R., KIRÁLY, P., RAJČÁNIOVÁ, M. 2010. *Finančná analýza podniku*. 2. vydanie. Bratislava : Iura Edition, 2010. 238 s. ISBN 978-80-8078-342-6

MAJDÚCHOVÁ, H., NEUMANNOVÁ, A. 2008. *Podnikové hospodárstvo pre manažérov*. 1. vydanie. Bratislava : Iura Editon, 2008. 244 s. ISBN 978-80-8078-200-9

MANOVÁ, E., NIŽNÍKOVÁ, Z., FERANECOVÁ, A. 2016. *Podvojný účtovníctvo podnikateľských subjektov: príprava na štátnu skúšku*. 1. vydanie. Bratislava : Ekonóm, 2016. 265 s. ISBN 978-80-225-4361-3

MÁZIKOVÁ, K., MATEÁŠOVÁ, M., ONDRUŠOVÁ, L. 2019. *Účtovníctvo podnikateľských subjektov I*. 2. vydanie. Bratislava : Wolters Kluwer, 2019. 304 s. ISBN 978-80-571-0010-2

SKLENKA, M., ŠLOSÁROVÁ, A., HORNICKÁ, R., BLAHUŠIAKOVÁ, M. 2019. *Účtovníctvo podnikateľských subjektov II*. 2. vydanie. Bratislava : Wolters Kluwer, 2019. 336 s. ISBN 978-80-571-0055-3

SOCHULÁKOVÁ, J. 2018. *Finančná a ekonomická analýza podniku*. 1. vydanie. Trenčín : Trenčianska univerzita Alexandra Dubčeka v Trenčíne, 2018. 120 s. ISBN 978-80-8075-836-3

SOUKUPOVÁ, B., ŠLOSÁROVÁ, A., BAŠTINCOVÁ, A. 2004. *Účtovníctvo*. 2. vydanie. Bratislava : Iura Edition, 2004. 640 s. ISBN 80-8078-020-X

ŠLOSÁROVÁ, A. a kol. 2016. *Účtovníctvo*. 2. vydanie. Bratislava : Wolters Kluwer, 2016. 296 s. ISBN 978-80-8168-444-9

VLACHYNSKÝ, K. a kol. 2009. *Podnikové financie*. 1. vydanie. Bratislava : Iura Edition, 2009. 524 s. ISBN 978-80-8078-258-0

ZALAI, K. a kol. 2007. *Finančno-ekonomická analýza podniku*. 5. vydanie. Bratislava: Sprint vfra, 2007. 358 s. ISBN 978-80-89085-74-3

ZALAI, K. a kol. 2010. *Finančno-ekonomická analýza podniku*. 7. vydanie. Bratislava: Sprint 2, 2010. 446 s. ISBN 978-80-89393-15-2

ZALAI, K. a kol. 2013. *Finančno-ekonomická analýza podniku*. 8. vydanie. Bratislava: Sprint 2, 2013. 471 s. ISBN 978-80-89393-80-0

Elektronické dokumenty

Účtovná závierka spoločnosti Nord Svit, s. r. o. za obdobie 2016, 2017, 2018
www.nord-sk.eu

ZOZNAM PRÍLOH

Príloha A Tabuľky vertikálnej a horizontálnej analýzy

Príloha B Vzorce pre výpočet finančných ukazovateľov

Príloha C Účtovná závierka spoločnosti NORD SVIT, s. r. o.